

SNIPPERHOUT

OVERGENOMEN UIT :

Het zieleraadsel opgelost

2 preken over Mattheüs 1: 18-25.

benevens

1000 snipperhoutjes

met een voorwoord van L. Visser uit Elspeet
en B. Florijn uit Gouda

Door
Ds. Joh. van der Poel,

Predikant van de
OUD GEREORMEERDE GEMEENTE
te
EDE

SNIPPERHOUT

01. Als er van God een Martelaar te maken was, dan was er maar één grote Martelaar.
02. De oudste mens der wereld is nog nooit één dag Gods oud geworden. *Een dag is bij de Heere als duizend jaren, en duizend jaren als een dag.*
03. Die verblijd is in de Heere, is ook verblijd met hetgeen van de Heere is.
04. Verblijd met de weldaden is meest verblijd om de weldaden. Verblijd in de Heere is de grootste weldaad van alle weldaden.
05. Wanneer de mens niet zoveel op uitkomst rekende, zou hij meer uitkomst ontvangen.
06. Er wordt in gedachten wat buit uitgedeeld, die men nooit in handen krijgt.
07. Ook dit is een kwelling des geestes, dat bij alle rekeningen die fout geweest zijn, de mens weer vooraan begint.
08. Het er niet mee eens te zijn dat God, Die alles in Zijn hand heeft, niets in handen geeft, is een moeilijke bezigheid.
09. Ook dit is een dwaasheid, het beter te willen weten dan de Alwetende.
10. Men kan God niets afnemen, en de gehele wereld werkt dag en nacht om Hem alles af te nemen.
11. Voor vele ambtsdragers is het ambt een taak; voor Gods volk wel eens een vermaak.
12. Een gemeten juk, en een gewogen kruis, getelde tranen, vastgestelde dagen der jaren en der duisternis, moeten medewerken tot een volkomen behoudenis.
13. Er zijn mensen die altijd bereid zijn om te sterven. Zal het voor die wel in orde zijn, als het sterven wordt?
14. Het meest ontmoet men Gods volk, sprekend over de ontmoeting van de Tweede Persoon. Er is ook een Eerste en een Derde Persoon, en deze Drie zijn Eén.
15. Als men nooit zaligmakende genade gesmaakt heeft, weet men niet wat echt smakelijk is.
16. De engelen kunnen het lied van de verlostte Kerk niet leren. Maar zij mogen krachtens schepping God eren. Zij staan rondom de Troon. Maar de verlostte Kerk vóór de Troon Gods met het Lam.
17. De liefde van Christus is een wonderlijke liefde. Hoe meer hiervan ontvangen, hoe groter het verlangen, om door de liefde verslonden te worden.

18. Niet te weten hoe men geloof moet oefenen, is ook een oefenmening des geloofs.
19. De zaken des harten in het gebed aan de Troon der genade kwijt te raken is groot. Maar ze daar te laten liggen is nog groter.
20. Elk mens moet de Raad Gods uitdienen; hem uit te willen dienen is een bediening uit de Raad Gods.
21. God is voor Zijn volk het meeste nabij, als Hij het verste weg is. En het verste weg, als zij het niet beleven dat Hij ver weg is.
22. Hij was voor Maria Magdalena ver weg en toch zeer nabij. En Hij zeide: "*Maria*".
23. De Bruidegom ziet Zijn Bruid altijd. De dag komt, dat ook de Bruid zonder te zoeken, Hem eeuwig zien zal.
24. De Kerk weet niet hoe goed het wezen zal in de hemel. Zij weet wel dat de hemel vol van Goed is.
25. Over zonde en oordelen wordt schier niet meer gesproken. Het woord zonde is te vuil, en het woord oordelen is te scherp.
26. Liefde zonder geloofsoefening is blind.
27. Wie heeft het ooit gehoord! Mem maakt vandaag aan de dag reclame met begrafenissen. Wie dus het beste begraven kan.
28. Gelukkig mens die met Christus begraven is, eer het lichaam begraven wordt.
29. Voor een schotel linzenmoes het eerstgeboorterecht wegdoen, betekent Christus wegdoen!
30. Als Rebekka en Jakob hadden kunnen wachten, hadden zij de zegen bij God vandaan kunnen verwachten.
31. Alle dingen moeten medewerken ten goede. Rebekka's onvruchtbaarheid brengt Izak tot bidden.
32. Dat had de duivel niet verwacht: de spotters uit Handelingen 2 brachten Petrus tot preken.
33. Verminderen en vermeerdering: 3000 zielen werden uit het rijk van satan gemaaid, en gezaaid in Christus' rijk.
34. Leven om te eten is gulzigheid. Eten om te leven is matigheid.
35. Die voor de tijd leeft, komt met de tijd om.
36. Er is een onderscheid tussen kerken en kerken, tussen bidden en bidden. Er over praten of eruit preken, is als het verschil tussen dood en leven.

37. De hel heeft alleen een ingang en een dieptegang, maar nooit een uitgang.
38. Als de Farizeeërs een tollenaarspakje aantrekken, zijn ze Farizeeër en huichelaar.
39. De groei van de tollenaar is de krimp van de Farizeeër.
40. Simon de tovenaer dacht dat de gave des Heiligen Geestes een mens groot en rijk maakt. Terwijl zij juist arm en klein maakt.
41. Wat God bewogen heeft om een Volk te verkiezen, wordt alleen in God gevonden.
42. De profetes Anna tempelde net zolang, tot zij in de geestelijke tempel was.
43. Er mogen geen vrouwen in het ambt zijn, maar zij mogen wel boodschappen van Christus aan Zijn Kerk doen.
44. Om een ouderling te vinden, die het niet zijn kan, en toch wezen moet, daar zijn wel tien lantaarns voor nodig. Men is gelukkig te prijzen als men zo'n ouderling vindt.
45. De gunst des Heeren in de Voorzienigheid beleven, is gunst.
46. Met twee mannen leven, is overspel. Met de Wet leven en met Christus leven, dat loopt vroeg of laat gelukkig vast.
47. Waar de eerste lossen Ruth laat liggen, daar raapt Boaz (de tweede lossen) haar op.
48. De behaalde littekenen in de strijdende Kerk zullen eenmaal ereteken zijn in de verlore Kerk.
49. Alle vragen van vromen in de strijdende Kerk, zullen eenmaal beantwoord worden door de eeuwige wijsheid Gods.
50. Vragen is een Kerkelijk werk, beantwoorden een Goddelijk werk.
51. Vragen zonder antwoord, en toch door blijven vragen, is geen huichelaarswerk, al lijkt het erop. *De uitgestelde hoop krenkt het hart.*
52. Hoe langer de beproeving duurt, des te zoeter de uitkomst.
53. Geen antwoord meer waardig te zijn, is de kortste weg om antwoord te krijgen.
54. De Kerk kan in de onderscheiden bediening wel eens bang zijn, dat zij van de ene Persoon te veel houdt, en van de Andere te weinig. Dit euvel lossen de drie Personen Zelf op. Die er één eert, eert er drie.
55. God kon door de verkiezing niet heerlijker worden, zomin als door de verwerping minder. Hij is volheerlijk.

56. Hij kan door mensenhanden niet gediend worden; en wil toch gediend worden met de armoede van Zijn volk.
57. Niemand kan Hem arm maken, maar Hij maakt Zichzelf arm; en dat is de rijkdom in de geestelijke armoede.
58. De kussingen van Jezus' mond, zijn de woorden Zijner honing-druppelende lippen.
59. Krachtens de bondsbreuk ligt elk schepsel onder de toorn Gods. Door verachting van Bloed onder de toorn des Lams.
60. De engelen eren God met bedekte aangezichten; de Kerk met ongedekte aangezichten.
61. De engelen staan in het boek des levens. Maar de Kerk staat in het boek des levens des Lams.
62. Volgen is in de hemel een zoete vanzelfsheid, hier meest een smartelijke onmogelijkheid.
63. Als het goed gaat, vechten de oude mens en de nieuwe mens elkander de deur uit.
64. Het is wel nuttig, als zij om beurten eens boven komen en onder liggen.
65. De oude mens zou altijd boven zijn, als de nieuwe niet boven gehaald werd.
66. Hoewel de nieuwe mens maar kleine kracht heeft, is hij toch niet te vernietigen; hij heeft een geopende deur.
67. Het uitblazen van de laatste adem is de begrafenis van de oude mens.
68. Dieet zonder zout kan smakelijk zijn, als de Heere er een weinig Jeruzalemszout bij doet.
69. Als de ziekte geheiligd wordt, is het goed wat God doet.
70. Een vetloos dieet kan vet zijn, als de vettigheid van Gods huis de ziel vervult.
71. Waaraan de Kerk hier het leegste is, daaraan zal zij in de hemel het volste zijn. En dat is dankbaarheid.
72. Ook een dieet valt mee, als men geen dieet meer waardig is.
73. Een hartkwaal is gevaarlijk. Maar het hart zelf is gevaarlijker.
74. Alle middellijke oorzaken hebben een grondoorzaak en dat is de kwaal der zonde.
75. Voor de zonde is geen medicijnmeester, alleen een Heel meester met Zijn bloed.
76. Slaaf van zijn arbeid te zijn is een slaafse arbeid.

77. Te schoon en te vuil zijn algemene gebreken; hier zou de middelweg het beste zijn.
78. Werken is ook godsdienst. De echte godsdienst is zich te laten bewerken door de Heilige Geest.
79. Zonder Jezus geen bruiloft te kunnen houden. Dan wordt Jezus de Bruiloft zelf.
80. Eer dat de zes vaten vol wijn zijn, moeten ze eerst enkel vol water zijn, en dat is droefheid. Dan volgt de wijn der vrolijkheid.
81. Deze twee moeten niet gescheiden worden, ook niet omgekeerd worden: ik vond benauwdheid en droefenis. De benauwdheid moet in de droefenis wegsmelten. Dat is Wet en Evangelie.
82. Vóór de dienst maken velen het bedehuis tot een praathuis.
83. Van de erfenis in de tijd geldt: Hoe meer erfgenamen des te kleiner de verdeling. De geestelijke erfenis is nooit op te maken. Daarvan leven er 144 duizend, en een schare die niemand tellen kan.
84. Al bijna 6000 jaren is er uit de Bijbel gepreekt, en nog is hij vol.
85. Het is een gelukkig predikant, die door Godsvreze verlost wordt van mensenvrees.
86. Om Christen af te worden moet men veel de Bijbel en de oudvaders lezen; dan kan men weer tot een Christen gemaakt worden.
87. De Kerk behoort op Christus te lijken, maar lijkt vandaag nog niet op de Bijbelheiligen, ja, nog minder: nog niet op de oudvaders.
88. Elkanders lasten dragen is niet de Wet Gods vervullen. Dat heeft Christus gedaan. Maar de Wet van Christus vervullen, en dat is een liefdewet.
89. Als men ouderling wordt, begint men zonder gebreken. Op den duur komen die gebreken. Mag hij lang ouderling zijn, dan is alles wat er overschiet één groot gebrek. Dat is de groei van een ouderling.
90. Zonder levendmaking nooit rechtvaardigmaking. Toch vloeit de rechtvaardigmaking niet uit de levendmaking.
91. Tussen de levendmaking en de rechtvaardigmaking moeten de kleine parels gevonden worden, om ze in te ruilen voor de grote Parel.
92. Alle parels liggen in de diepte, maar de grote Parel ligt in de diepste diepte.
93. Wanneer men geen kleine parels heeft, blijft men eeuwig vreemdeling aan de grote Parel.
94. Tussen het inleveren van de kleintjes zit het gericht, om de grote te ontvangen.

95. Christus heeft maar één bruid, maar de bruid heeft vele dochters.
96. Een dochter is geen bruid, maar het is de weg tot de Bruidsstaat.
97. Een dochter in zwangerschap is oneerbaar. Christus' bruid in zwangerschap is vruchtbaar: Sion heeft weeën gekregen en haar zonen gebaar.
98. Een wachtende Simeon en een wachtende Jezus ontmoeten elkaar in de tempel. Toen was er voor Simeon een ogenblik in de genieting: hij zag niemand meer, dan Jezus alleen.
99. Als men de oudsten wil vragen, moet men God vragen; Die is oud zonder dagen.
100. De Kerk moet geen goede werken zien, maar op Christus zien. Dan volgen de goede werken vanzelf.
101. De armoe des geestes in de Kerk is een Verbonds-gift.
102. Een predikant moet prekenen zonder om te zien. Hij mag het nakijken.
103. Als de Heere de Kerk verzekert, mag ook de Kerk zich bij de Heere verzekeren. De oude Bijbel is de beste polis.
104. Blindelings volgen, is afwachten hoe het vallen zal.
105. Mozes wilde liever uitgedelgd worden, dan dat Israël verdelgd werd. En Paulus wilde verbannen worden, als zijn maagschap maar behouden werd. Dit is zelfverloochening die bijna volmaakt is.
106. Als beide partijen gelijk hebben, komen ze niet tot elkander maar gaan ze uit elkander. Zo ver ging het Paulus en Barnabas ook.
107. Het lag niet in de kruik, dat hij brak, maar Saul liet hem in zijn ongehoorzaamheid vallen.
108. De kruik zat vol met gaven des Geestes. Maar de hoorn was vol met de genade des Geestes.
109. De middellijke werkingen des Geestes kunnen uitgeblust en tegengestaan worden. De onwederstandelijke werking des Geestes moet en zal doorgaan.
110. Als men lang getrouwd mag zijn, zal men menigmaal overgetrouwd zijn.
111. Als een vader en een moeder twisten, verliest men de band in het gezin.
112. Ouders mogen de kinderen niet tergen, zomin als de kinderen ongehoorzaam mogen zijn tegen de ouders.
113. Altijd van kinderen plukken, breekt hun hart in stukken.

114. De verkiezing is Goddelijk en daarom onveranderlijk. Zij is Vaderlijk en daarom onberouwelijk.
115. Zwijgen heeft de meeste waarde. Spreken is minder waard. Kletsen is zonder waarde.
116. De dood breekt de beste huwelijken. Terwijl het huwelijk van Christus met Zijn Bruid juist door de dood volmaakt wordt.
117. Wij horen liever van onze onmacht preken dan van onze onwil.
118. Een aangeslagen ziel is nog geen verslagen ziel.
119. Een erfgenaam Gods zijn betekent alles erven wat God is; en God is alles.
120. Wie Christus niet kent als de Weg, die heeft geen weg naar de hemel, maar naar de hel.
121. Het recht Gods, en de Wet Gods, zijn de beste middelen om naar een middel der genade te vragen.
122. Een eenzame weg valt tegen voor de Kerk, die op onderlinge gemeenschap gesteld is.
123. De eerste vervolger der vrucht van Christus' menswording was Jozef. Dat had hij nooit gedacht.
124. Als de zonde zonde gaat bedekken, dan wordt Uria, Davids godzaligste en beste knecht, van zijn leven beroofd.
125. Mensen die in het openbaar zo graag bidden, hebben meer behoefte dat de mensen hen horen, dan dat God hen hoort.
126. Er zijn mensen met wie men nog voorzichtiger moet omgaan dan met windeieren. En ten laatste gaan ze nog stuk.
127. Onenigheid in de gemeente is als een sneeuwbal, die steeds groter wordt en ten laatste in de kerkenraad terecht komt.
128. Die altijd kunnen praten, hebben weinig last van binnenpraters.
129. Moe te zijn van de godsdienst, en God in Zijn gunst te missen, is een stervend leven, dat meer zucht dan praat.
130. Als de Kerk het overal gezocht en niet gevonden heeft, dan wordt het op het einde gevonden, waar zij het niet meer gezocht heeft.
131. De Kerk moet God niet afmeten naar hun gestalte, maar naar Zijn trouw, en dan is Hij niet af te meten.

132. De Kerk zit geregeld weer in haarzelve vast.
133. Aan de belofte genoeg te hebben is ongenoegzaam. Die aan de Belover niet genoeg heeft, die heeft de Belover niet.
134. God houdt niet van een lui volk, maar van een werkzaamheid.
135. God bemint de stilte der eeuwigheid en de verlostte Kerk het stille gezang der eeuwigheid.
136. Ik weet niet waar de meeste tranen zijn, in de droefheid of in de aanbidding. De hemel zal eens vol zijn van aanbidders zonder tranen.
137. De doek waarmee God de tranen van Zijn Kerk afwist, is Zijn tegenwoordigheid.
138. Al had ik duizend tongen en duizend paardelongen; al waren al de grassprietjes pennen en mijn inktpot als de zee, dan was er maar een heel klein stukje van te zeggen. *Want God is groot, en wij begrijpen het niet.*
139. Als man en vrouw God vrezen dan bezitten zij elkander eeuwig in Christus.
140. Hoewel niemand zalig wil worden, worden er toch vrijwilligers zalig.
141. Als de schapen zo verweg zijn, dat zij de Herder niet meer vinden kunnen, dan is het een eeuwig wonder dat de Herder hen weer vindt.
142. Ik ken een mens, die dominee is, en zelf zijn preken wel tienmaal afkeurt, en als een ander het doet, dan stolt zijn domineesbloed.
143. Een gelukkig gezin: Mirjam een zondares, een profetes, en een zangeres; Aäron de mond Gods bij Faraó, een hogepriester Gods; en Mozes met drie tijdperken: de eerste 40 jaar Mozes de man, 40 jaar erover gedaan om de man af te worden, en de laatste 40 jaar was hij de man Gods.
144. Mozes op het water, zijn moeder veeltijds onder water, en Mirjam, dat kleine meisje van 14 jaar, hield de wacht bij het water.
145. Een huppelende godsdienst. Een godsdienst die huppelt, zal te laat geboeid zijn.
146. Pratende wordt er doorgaans meer verloren dan gewonnen.
147. Nooit zalig te kunnen worden is onbijbels, en altijd zalig te kunnen worden is ook onbijbels.
148. Christus heeft geen mogelijkheid tot zaligheid verworven, maar een dadelijke zaligheid.
149. Als de wind des Geestes in de raderen komt, dan breekt het hart, en druipt het oog.

150. De oordelen *in* te bidden, is een doding voor de oude mens. De oordelen af te bidden is het werk van de mens. De oordelen te aanbidden is het leven van de nieuwe mens.
151. Waar mens en beest het meeste ontzag voor hebben, of dienen te hebben, is Elia's reiswagen: *het onweer*.
152. Elia was overal bang van, behalve van God.
153. Als God het voor een arm mens opneemt, dan doet Hij het goed. De moeder krijgt het kind terug. De vader, Amram, zijn zoon. En door liefde ontvangt hij van Farao's dochter nog loon.
154. Farao's dochter weet niet, dat zij de verdelger van Egypteland opvoedt; zij voedt de leeuw, die haar straks verslinden zal.
155. Wat is onderhoudende genade? *Ik zal maken, dat zij een wal ging krijgen aan zichzelf*. Dat is een Verbondsbelofte.
156. Er zijn geen twee hemels, maar ook geen twee bomen des levens. Van de boom, die in het Paradijs stond, kon op het doen der wet gegeten worden. Van de Boom in het Paradijs Gods, kan alleen uit genade door het geloof gegeten worden.
157. Eer Sodom en Gomorra brandden, was Abraham al verbrand: *Dewijl ik stof en as ben*.
158. Abraham had Lot niet uit Sodom gebeden. Hij kon niet lager komen dan tien rechtvaardigen. Gelukkig voor Lot dat de voorbede van Christus lager gaat. Voor èèn moest Hij door Samaria gaan.
159. Het is beter schuld op aarde nagelaten, dan schuld meegenomen van de aarde. Dan is er geen betaling meer.
160. Een gebed is niet goed omdat het lang is; ook niet omdat het kort is, maar als het door de zalving des Geestes is.
161. Bidstof en dankstof horen bij elkander in de strijdende Kerk. In de verlostte Kerk is dankstof zonder bidstof.
162. Joab vluchtte in zijn laatste uren nog naar de hoornen van het altaar. Die waren wel voor een zondaar, maar niet voor deze sluipmoordenaar.
163. Oudheid baart geen heiligheid, ook geen wijsheid of weekheid. Maar vaak koudheid en stoutheid.
164. Er zijn vandaag meer sterfgevallen dan rouwdragers. En toch nog meer rouwdragers dan berouwdragers, in een ware droefheid naar God.
165. Een vroege en een spade regen zijn verbondstekenen. Maar te veel, en te weinig regen, zijn tekenen van het oordeel.

166. Een lege schuur brengt geen bidstond, en geen dankstond.
167. De rijke man is rijk en sterft arm.
168. De zorg des Heeren: *God de tijden der onwetendheid* en der lichtzinnigheid *overzien hebbende*, heeft gezorgd voor overjarig koren; lees en herlees!
169. Hoewel de uitverkoren engelen geen Jezus als Zaligmaker nodig hebben, waren zij met de geboorte van Jezus heilig druk.
170. Er was een weg van God de Vader naar Bethlehem; èn voor de herders, door het getuigenis der engelen. De engelen zelf getuigden alleen van Jezus. Is er ook voor mij een Bethlehem?
171. Goed kerken is jezelf vergeten, en God je Helper heten.
172. Als de Heere een middel voor u gebruikt, dan wordt u ook aan het middel verbonden, door middel van de Waarheid; of het een oudvader is, of een levende mond.
173. Het kruis van Christus blijft voor de verdorven natuur een steen des aanstoets, en een rots der ergernis.
174. De mens is niet lijdelijk dood, maar vijandig dood. Alles wat de mens aan zijn zaligheid doen kan, is tegenwerken.
175. De strijdende Kerk leeft hier van inleiding, niet van doorleiding. Doorgeleiden zijn er door, waar wij nog voor staan; en hoe zal dat gaan?
176. De strijd loopt altijd om het levende kind. Maar dan moet er een kind zijn dat leeft.
177. Het was Farao te doen om het Vrouwenzaad te vernietigen, en daarom begon hij met het ombrengen van het Verbondszaad.
178. Zo maken de verworpelingen zich rijp voor een eeuwige wegwerping. En de uitverkorenen worden door alle verdrukkingen rijp voor de eeuwige Heerlijkheid.
179. Het kleinste getal heeft God uitverkoren. Dan is het des te groter wonder, om één van die uitverkorenen te zijn.
180. Een oudvader zegt: God bouwt Zijn kerk op de nek van Zijn vijanden. Dit is ook niet te begrijpen.
181. Men kan zo moedeloos zijn, dat men in zijn schatting nooit meer zalig zal worden. Men kan ook in tegenspoed zo vijandig zijn, dat men niet meer zalig wil worden.
182. Om van het "gegeven" te leven, moet men niet alleen arm zijn, maar met zijn armoede verenigd zijn, zonder het ermee eens te zijn.

183. De Heere is wijs met een arm mens. Wat een grote weldaad, als een arm mens wijs met de Heere is. Dit is een zakelijke ontmoeting.
184. Die oude man zeide: "Ik heb altijd maar getobd om bekeerd te worden. Maar ondertussen heeft de Heere mij geleerd, dat ik niet bekeerd wil worden, maar dat ik moet sterven"; en dat is bekering.
185. De predikstof makkelijk overwegen, met een verwachting naar de predikstoel, en als een droge koe óp de predikstoel; al weer veroordeeld naar huis; *wat is de mens!*
186. Een tekst waar je niet af kan komen, ook niet in kan komen, nog minder zien hoe je daar door zal komen. Met 's Heeren hulp er vanzelf door gekomen. Dit is een meevaller.
187. Het verbroken werkverbond te willen herstellen, is net zo dwaas, als wanneer iemand met zijn handen een ster van de hemel zou willen trekken. Toch behoeft de levende Kerk niet zo ver te zoeken naar zo'n dwaas.
188. De meeste kerkenraden zijn lekkе schepen, waarop nogal eens gepompt moet worden.
189. Door het geloof te leven is een arm en toch een rijk leven. *Gij zijt arm, doch rijk.*
190. In de ouderdom moeten menigmaal de zonden der jonkheid herkauwd worden. Vergeven zonden, en toch bittere zonden.
191. Gods grootste vijand blijft de zonde, dat is op Golgotha te zien en te horen.
192. Ledige vaten zijn zowel een geschenk als volle vaten.
193. De Kerk moet haar geloof niet zien, maar door het geloof op Christus zien.
194. De Kerk moet ook niet haar begin zoeken, maar naar God zoeken, Die het Begin en het Einde is.
195. Om op Christus te gaan lijken, moet men dagelijks met Christus gekruist worden.
196. Ik zou graag pittige spreuken maken, maar helaas, vanwege mijn duisternis zijn het meest spreuken zonder pit.
197. En het weinige dat de rechtvaardige heeft, is meer dan de overvloed des goddelozen. Maar dan moet men weer eens gelovig geloven, dat men in Christus rechtvaardig is.
198. Men kan alles vergoden, behalve God.
199. Hoe meer men hier een paradijs zoekt, hoe meer doornen en distelen men ontmoet.
200. De herkauwing van de predikatie, is niet: "wat een mooie preek".

201. Men kan half bekeerd zijn, de klauw verdelen, maar niet herkauwen, herkauwen en niet de klauw verdelen. *Efraïm is een half gebakken koek.*
202. Die achter het schild des geloofs liggen, kan de duivel met zijn vurige pijlen niet raken. De scherpste predikant kan ook de huichelaar niet raken. Want het geldt altijd zijn buurman.
203. Met de scherpste voorbereiding kan men wel Gods volk aan de grond nagelen. Maar de hypocriet niet. Hier is geen dorsvloer zonder kaf.
204. Wat betekent Oud-Gereformeerd? Niets. Het wil niets anders zeggen dan bekeerd worden, zoals Adam en Eva, en al Gods volk bekeerd worden.
205. Een os, en een ezel zijn nuttige dieren, maar zij moeten een leidsman hebben, die de voet van de os en van de ezel derwaarts henen zendt.
206. De geleerdheid zonder God wil naar de maan. Maar een van God geleerde wil wel eens hoger dan de maan.
207. Men spreekt vandaag van orgelconcerten in de kerk. Maar het is orgelconcert zonder Kerk.
208. Om een echte supra te zijn, moet men een uitverkorene zijn. En om een echte infra te zijn, moet men inwendig geroepen zijn.
209. Er zijn aanvallers in de Kerk, daar is nog tegen te vechten. Er zijn ook overvallers, en dan ligt de Kerk onder. Dan komen zij alleen weer door een wonder Gods boven.
210. Een testamentmaker kan zijn testament nogal eens veranderen. Zo ging het ook Abraham; eerst Eliëzer zijn knecht, toen Ismaël en ten laatste Izak. En dat blijft.
211. De ware Hervormde kerk moet men zoeken in de strijdende Kerk. Die wordt door Gods Geest door God, tot Gods eer hervormt.
212. Gereformeerd is gezuiverd te worden van alle dwalingen. Dat is: *Reinig mij van mijn verborgen afdwalingen.*
213. Dit is ook een waarheid: Nooit komt de zondaar op een verkeerde plaats. Het is een welverdiende, of een genadeplaats.
214. Dat kan niemand beter. Leraars zijn geen rechters, zij behoeven op het kerkhof niet te verdoemen, of te behouden. Dat blijft God Zelf als Rechter doen.
215. Dit is achteraan komen! Niet méér te willen weten, dan geopenbaard is, is ook wijsheid. En niet méér te willen doen, dan door een mens gedaan kan worden, is voorzichtigheid.
216. Weer één minder! Een kind van God begraven is soms een aangenaam werk. Maar ondertussen is er weer één minder.

217. Als het leger geen nieuwe soldaten krijgt, sterft het leger uit. Zo is het ook met de strijdende Kerk.
218. De strijdende Kerk moet leven van dingen, die niet kunnen. Als het dan toch gebeurt, schiet er een wonder over.
219. Om door het gebed de hemel te sluiten of te openen, dan moet het alleen om de ere Gods gaan. Zie naar Elia!
220. Dode honden stinken wel, maar bijten of blaffen niet.
221. Heiligmaking is een langzame en smartelijke dood, iets van de kruispaal.
222. De mens komt met een dubbele naaktheid op de wereld. Innerlijk zonder Gods beeld, uitwendig zonder kleding.
223. Christus' menswording is een stuk van onze schuld, en nochtans de enige weg tot de schuldbetaling.
224. Dat het leven van Zijn Kerk, Hem in de dood gebracht heeft, en dat Zijn dood de grond van de verlossing is!
225. Dat de Schepper van hemel en aarde, in een geleende beestenstal en een kribbe van de beesten geboren is, om beesten (van mensen) zalig te maken!
226. Een maagd is zwanger geworden. Wat nooit kon, is gebeurd: een reine is uit een onreine geboren.
227. De strijdende Kerk is menigmaal bang, dat het alles nog mis zal zijn. Dan hebben zij wat te vragen, en te bewonderen, als het toch eenmaal goed is.
228. Dat is ook wat vreemds, dat twijfelen zonde is, en toch een rechte prikkel tot zekerheid is.
229. Hoewel God niet vergeetachtig is, meende Asaf toch dat God vergeten was Zijn genade uit te delen. Ik denk dat Asaf vergeten was, dat er bij de Heere geen verplichte bedeling, maar een vrije bedeling is.
230. Er is ten laatste meer brood, dan honger, en meer water dan dorst. En het bezit zal eens voor eeuwig alle gemis dempen.
231. De Kerk ziet in de vervulling hetzelfde Kind, Dat hun geopenbaard is. De Kerk ontvangt geen vreemde Borg, maar een geopenbaarde Borg.
232. Vaderlijke openbaring in het wezen des geloofs! En de Vaderlijke aanneming in het welwezen des geloof.
233. De Kerk denkt al gauw, dat zij diep genoeg ontdekt is aan *die vuile bron van wanbedrijven*. Maar de Waarheid leert: *Graaf maar dieper, en er komen weer nieuwe gruwelen*.

234. Het hart blijft jong. Ouderdom baart geen heiligheid. De begeerlijkheid der zonde gaat door.
235. Het benauwdste moet de Kerk niet van de duivel zijn, ook niet van de wereld, maar van het eigen hart, de zetel der zonde; dan is zij vanzelf voor de andere bang.
236. Niet best! Echte zonen van Adam geven altijd de schuld aan anderen. De vrouw, of God, of de duivel heeft het gedaan.
237. Wet en Evangelie spreken elkander niet tegen, staan elkander ook niet in de weg. In de wegen waar de Wet spreekt, zwijgt het Evangelie, en waar het Evangelie spreekt daar zwijgt de Wet.
238. Een ontdekte vrouw mag een schuld mijnen, die de man nooit mijnen kan: de schuld van de verleiding; Eva verleidde de man.
239. Het leven des mensen is een kortstondige ijdelheid. En nochtans een lange lankmoedigheid.
240. Dat de dagen der duisternis vele zullen zijn, is zowel verdiend, als dat de Kerk bang is, dat het alle dagen duisternis zal zijn.
241. De tijd onnut besteed! Een deel der mensen weet geen raad met hun vrije tijd; in de eeuwigheid zullen zij geen raad weten met de eeuwigheid.
242. De zondag een lastdag! Als tweemaal naar de kerk nog te veel is, hoe kan men dan eeuwig in de verlore Kerk zijn.
243. Gods volk zou hier graag willen leven naar de wil van de nieuwe mens. Dan begon hier de hemel, maar dat is te vroeg.
244. Voor de doodslag bewaard blijven is algemene genade. De oude mens te moorden is bijzondere genade.
245. De duivel kan bidden en vloeken tegelijk. En zijn kinderen ook. Want hij is ons aller vader, krachtens de Bondsbreuk.
246. Een algemeen kwaad! Wie meent niet kerkistisch te zijn, kent zichzelf niet. Men heeft daar licht meer van, dan dat men zelf weet. Zij moeten er maar eens aan komen!
247. Toch zijn er nog enkele onkerkelijke Kerkelijken. De meesten zijn kerkelijk onkerkelijk.
248. De Kerk is een volk van stonden en ogenblikken. Zo genoten, en zo weer toegesloten.
249. Dat in een bedorven hart, als het slechtste ding, het allerbeste verheerlijkt wordt! En dat is een nieuw hart, dat eeuwig nieuw blijft.

250. Wat niemand op aarde mag doen, mag Christus wel doen: Hij trouwt met Zijn zuster en vriendin.
251. De verdrukking maakt de zonde bitter en het kruis van Christus zoet.
252. Met ontdekkend licht gaat men onder. Met licht over licht drijft de ziel in het wonder.
253. Zonder benauwdheid worden geen broeders geboren. Toch wordt er veel wind geblaasd, en zelden een broeder.
254. Te preken zonder vrucht is smartelijk. Noach predikte als prediker der gerechtigheid, zonder vrucht-openbaring.
255. Het hoogste gebod van God de Vader is: "Niets doen, en alles Mijn Zoon laten doen". *Deze is Mijn geliefde Zoon, in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb.*
256. Vriend Potappel zei wel eens: "De liefde wil niet alleen alle goeds van elkander horen, maar zij wil elkander ook wel eens zien".
257. Er is maar één weg waardoor de mens óp de wereld komt, maar ontelbare wegen om er áf te komen.
258. Een slaapberoerte, hartverlamming, verongelukken, het doet aan binnenkomen niet af. Maar het is toch een dood onder het oordeel. Met stervensgenade te mogen sterven is een genadig sterven.
259. Zo eerlijk als Jezus Zijn Kerk van de Vader ontvangt, zo eerlijk krijgt ook de Kerk, Jezus, van de Vader, Psalm 89 : 8.
260. Nooit had Jozef gedacht, dat zijn graf nog eens Jezus' graf zou zijn. Toen mocht Jozef eenmaal in een geheiligd graf.
261. Wat de Kerk in de druk vergeet, vergeten de vijanden niet. *Wij zijn indachtig, dat deze verleider, nog levende, gezegd heeft: Na drie dagen zal Ik opstaan*".
262. De vijanden rond het graf, de duivel boven op de steen des graf. *Hij die daar nederligt zal niet weder opstaan.*
263. Met zalving des Geestes preken is zalf. Maar het doet aan de toebrenging des zondaars niets toe.
264. Manasse was Oud-testamentisch de grootste zondaar. En Paulus van het Nieuwe Testament. En wie zal het vandaag mogen beleven, in navolging van hen?
265. Paulus was in drie dagen tijd rijp om afgesneden te worden en in Christus ingelijfd te worden. Sommigen doen er wel 30 jaren en nog langer over.

266. Die man zegt: "Wachten is een Christenplicht, maar een moeilijke les". *Hoor, o Israël, en leer vertrouwend wachten.*
267. Vanaf de levendmaking wordt de Kerk rechtvaardige, heilige en beminde genoemd. Maar door een rechtspasserende daad wordt zij gerechtvaardigd.
268. Dit moet men onthouden bij het lezen van dit snipperhout: Een gulzig mens zette een mes op zijn keel; wat de een niet smaakt, dat eet een ander weer graag.
269. Handelaars mogen wel voorzichtig zijn, dat zij hun geweten niet verhandelen, om dan gewetenloos te gaan handelen.
270. Om te bedenken, dat de tijd ondergeschikt is aan de eeuwigheid! Ach dat wij ons haasten om des levens wil!
271. Om onze ziel als een buit weg te leren dragen, moet Christus alleen onze Buit zijn.
272. Als Profeet is Hij onmisbaar in een echte dwaas, als Leraar bij een echte leerling, als Borg bij een echte schuldenaar, als Hogepriester bij een, die echt aan het einde gebeden is, en als Koning bij een die zijn vijanden en boezemzonde niet baas kan.
273. God zal wel voor Zijn Kerk instaan, hoe donker ooit haar weg moge zijn. Maar zal ik, tot die nooit uitroeibare en nooit vergankelijke Kerk behoren?
274. Er is geen dominees-hemel, maar een hemel voor gewassen zondaren.
275. Als men bij de dood als ambtsdrager niets méér dan stellinghout geweest is, om dan verwezen te worden naar het helse vuur!
276. Saulus was in zijn jeugd een schrikbeeld. God greep hem tot een genadig toonbeeld, en stelde hem in leven en leer en sterven tot een voorbeeld.
277. Het kan nog! Neemt de genademiddelen waar. Zij mochten eens geheiligd worden, dan kreeg de Middelaar Zijn eer, en de zondaar de zaligheid.
278. Paulus had tijden, dat hij dood was voor de wereld, en de wereld dood voor hem. Dit is een gezond vreemdelingschap.
279. Worden wij door genade geen vreemdeling van de wereld, dan blijven wij vreemdeling van genade.
280. Algemene genade opgemaakt! Dan heeft men niets meer over dan onbetaalde schuld. En dan zonder afbetaling voor eeuwig te moeten betalen, wat nooit meer betaald kan worden!
281. Vandaag is het veel: *Verzwaart elkanders lasten, en vervult alzo de wet des vleses.*
282. Wanneer Gods Woord en Sacramenten niet meer naar Zijn Woord bediend worden, mag men de onderlinge samenkomsten verlaten.

283. Om de gebreken van een kerkenraad mag men zich nooit onttrekken. Woord en Sacramenten moeten boven alles gaan.
284. Dat er in de hemel geen tekort zal zijn, en in de hel niet te veel! Het getal is voor beide vastgesteld.
285. Het is hier een pijnlijke onmogelijkheid om niet te zondigen. In de hemel een zoete onmogelijkheid om ooit meer te kunnen of te willen zondigen.
286. Er valt in de hemel niets meer te wassen. Daar zal alles schoon, eeuwig schoon blijven.
287. De Kerk leeft onder het oordeel, en het met smart in te leven is voordeel.
288. Men zal in de hel wensen dat zijn geheugen en consciëntie dood waren. Maar die sterven nooit.
289. Er zijn geen huwelijken in de hemel, dan dat van Christus en Zijn bruid. Maar ook in de hel niet, daar zal man en vrouw eeuwig vijand van elkander zijn.
290. De hemel is niet vervuld met lediggangers, maar met verlost zangers.
291. Op zijn best leeft de Kerk nog onder een bewolkte bediening. Eenmaal zal zij bediend worden zonder bewolking.
292. De ballast van het kerkelijk scheepje gaat in de haven der eeuwige rust er voor eeuwig uit.
293. Het klaarste bewijs, dat Paulus opgetrokken geweest is tot in de derde hemel, is, dat hij er niets van zeggen kon.
294. Als Christus het Koninkrijk aan de Vader overgeven zal, dan zullen al de gegevenen leven uit het levendige Leven van een Drie-enige Verbonds-God.
295. Het kindschap is niet spelen met de VADERNAAM, maar als kind leren, in onderwerping en in lijdzaamheid in de verdrukking.
296. De vrucht van het ware Kindschap op rechtsgronden, is een toenemende vreemdelingschap.
297. Het Kindschap niet waardig te zijn door inleving, is de beste weg om Kind te blijven.
298. Niet te kunnen volharden vanwege zijn biddeloosheid, en inlevende onvruchtbaarheid, is de volharding des Geestes, wat men meest niet ziet en merkt.
299. Er is geen afval der heiligen. Maar dan moet men een heilige zijn en daar tobt de Kerk het meest over.
300. De liefde van Christus is de beste liefde om te sterven aan eigenliefde.

301. Om de duivel te weerstaan moet men door het geloof met beide voeten in Gods Woord staan.
302. Gelijk de Heilige Geest kracht stort in het nieuwe leven, zo stort satan ook kracht in de begeerte der zonde, dewelke een zoete bete is.
303. De duivel en het vlees willen overal de eer van hebben, zelfs van hetgeen God uit genade gedaan heeft.
304. Als iemand met hoog water vast vaart, dan kan het soms lang duren, voordat zulk een scheepje weer vlot komt. Er moet dan gewacht worden op dubbel getij, en dat gaat meestal met storm gepaard.
305. Mijn ouderling van Giessendam zei nog wel eens: "Ik vaar het liefste, als ik aan de grond zit".
306. Als het goed is, heeft een predikant twee vrouwen zonder overspel. Zijn wettige huisvrouw, en zijn kerkenraad, als zijn tweede vrouw buitenshuis.
307. De meeste scheuringen in de Gemeenten, komen uit de kerkenraad. Zo maakt men van een Bedehuis een duivelshuis.
308. De gulzigste mensen zijn de dominees! Bijzondere preken, bijzonder schone gebouwen, een bijzonder loon, en een bijzondere pastorie.
309. Een beroep behoort niet aangenomen te worden, om de hoogte van een pastorie, ook niet om de grootte van een gemeente, maar alleen om in Gods wil te gaan of te blijven.
310. Domineesvrouwen hebben niet te beslissen, in het aannemen of bedanken van een beroep.
311. Als Gods volk altijd op de weg is, dan verlopen zij dat kleine beetje vet, dat zij nog bezitten. Wel een schaap, maar een mager schaap.
312. De Kerk is hier het gezondste, in een levend Godsgemis, of Christusgemis, of het gemis van de verzekering des Heiligen Geestes.
313. De liefde (evenals Maria) wil wel een dode Jezus, als het maar een gekruiste is. Wat valt het dan eeuwig mee, dat de dode Jezus levend is.
314. De duivel dacht: "Jezus dood, dan is ook Zijn zaak dood, en Zijn Kerk dood".
315. Geen leven voor de (bewuste) rechtvaardigmaking? Dat brengt de lammetjes om, en alleen de schapen binnen. Men zet dan de schapen te hoog.
316. Die in de ontsluiting van de weg, op een zandbank gevaren zijn, maken meestal van de ontsluiting, de rechtvaardigmaking.

317. Die met de rechtvaardigmaking omhoog gevaren is, maakt meest van een verzoend God (wat wel groot is) een kind zonder Vader. Pasen is nog geen Pinksteren.
318. Predikanten moeten niet preken om de Kerk bang te maken voor Gods recht, maar door middel van de prediking in te winnen voor dat lieve recht.
319. Predikanten preken liever dan schrijven. Het zijn doorgaans slechte schrijvers.
320. Zal er van de daken gepredikt kunnen worden, wat er in de binnenkamers plaatsheeft, dan moet er een hart met binnenkamers zijn.
321. De voorbede van Christus heeft de grootste waarde voor hen, die voor zichzelf geen gebedswaarde hebben.
322. Aan wie zijn laatste offer kwijt is kan het eeuwige Offerlam Zichzelf kwijt.
323. Als niemand u meer huren wil, omdat gij ongeschikt zijt tot enig goed werk, dan is er het woord van Christus: *Gaat heen en werkt heden in Mijn wijngaard.*
324. Als Mozes u niet hebben wil, omdat hij u zo vuil niet hebben kan, dan wil Christus u wel hebben, en kan Hij u ook hebben; want Zijn Naam is Borg.
325. Mozes wil wel het land lossen, maar niet Ruth. Boaz neemt eerst Ruth en dan het land, om Boaz vruchten te dragen.
326. Om iemand goed te meten, moet men zelf onder de maat zijn. Om iemand te wegen moet men zelf de wicht niet hebben. En het beste kan men iemand keuren, als men zelf afgekeurd is.
327. Een goed huwelijk is wel eens een slijpsteen, maar het is ook een liefdeswetsteen.
328. De mens kan zo diep niet geopereerd worden, dat men een oude of een nieuwe mens ziet. Door Geesteslicht kan men ze beide zien.
329. David was een man naar Gods hart en leefde meest buiten Gods hart. Het was de man Zijns raads, die meest radeloos was.
330. Zonden die slapen, kunnen ieder ogenblik wakker worden. Men zou denken, daar van af te zijn. Toch verliest men ze niet eerder dan bij de dood.
331. Als men eens onder de zoete bediening mag zijn, is het met de zonde als met een mens die door een klap bewusteloos valt. Hij lijkt wel op een dood mens, maar eer men hem begraaft, leeft hij weer.
332. Naarmate de ziel geestelijk gesteld geweest is, naar die mate wordt het vlees vleselijker.
333. Een goede gedachte van God en Christus vloeit, van achteren bezien, uit de Verbondsgedachte.

334. Ik heb een vriend die onder het melken van zijn koeien, zo in de bediening kwam, dat hij 3 of 4 koeien gemolken had, zonder besef, en toch was het goed gebeurd.
335. Als de kippen de pest krijgen, dan komt doorgaans de pest der zonde goed openbaar.
336. Mozes was als kind gezond, door zijn groei maakte hij zichzelf openbaar.
337. De profeet getuigt: "Wij brommen doorgaans als de beren". Toch ontmoet men maar zelden zulk een beer.
338. Dominees die zich altijd zo gemakkelijk Gods knechten kunnen noemen, hebben veel op Amos voor, die noemde zichzelf ossenhoeder.
339. Als de Heere iemand roept in Zijn wijngaard, dan komen de monden los. Men krijgt alles tegen, en dat is goed, dan kan God het alleen doen. Niet geroepen door mensen!
340. En de meeste tijd geldt het van zijn preken: *"Er was veel gemurmel onder de scharen"*.
341. Men kan zo'n dorst hebben naar kennis, dat men al de oudvaders wel in zou willen slikken. Dan wordt men in zijn kennis een oud-vaderlijke dominee, zonder de God van de oudvaders. Dezelve gebruiken, en niet misbruikende.
342. Er is een tijd, dat de Kerk veel te tobben heeft: "Als het begin maar goed is". Er is ook een tijd, dat zij bekommerd is: "Als het einde maar goed is".
343. Vrienden dienen te onthouden, dat zij geen recht op elkanders liefde hebben. Dan blijft de band der liefde het best bewaard.
344. Er is geen nieuws onder de zon. Maar van boven de zon komt alle zaligmakend nieuws.
345. Als het Evangelie niet van boven naar beneden en in ons komt, kunnen wij nooit boven komen.
346. Het Evangelie is niet alleen een blijde boodschap en niet alleen een zalig geklank, maar een Persoon, Die God was, en Mens werd, en God bleef.
347. Er worden geen godloochenaars geboren maar wel gemaakt. In elk mens is nog een flauwe trek van ingeschapen Godskennis.
348. Het godloochenaars-zaad kan het de strijdende Kerk zeer lastig maken. *"Waar is God, op Wien gij bouwdet, en aan Wien gij uw zaak vertrouwdet"*.
349. De alwetendheid Gods baart meest verschrikking, maar ook wel eens verkwikking.
350. Als alles wat in de mens woont naar buiten kwam, dan was het hier al een hel.
351. Hoewel mensenvrees een onding is, is het in de Voorzienigheid een middel, dat nog voor vele zonden bewaart.

352. Het is toch een groot onderscheid, het zondigen om onze naam te laten, of het te laten en te haten om Gods Naam. Zo mocht het Jozef gaan in Potifars huis.
353. Judas had maar last van één zonde. Dat is te weinig, en het einde was rampzalig.
354. Hoewel wij allen voor de rechterstoel van Christus geopenbaard zullen worden, zo mag niemand zichzelf voor de Rechter brengen. Men moet op zijn dagvaarding wachten, en dat is de dood.
355. Sommige mensen dokteren alles af, om in het leven te blijven, en sommigen tobben alles af, om zich om te brengen.
356. En onder al de wonderen, die de strijdende Kerk op aarde beleeft, is ook deze: bewaring voor zelfmoord.
357. De andere, dat zij bewaard blijven voor de dood, vóór hun bekering, én voor de zonde tegen de Heilige Geest, waar zij menigmaal wel bang voor zijn.
358. Dit behoort ook bij de eeuwige wijsheid Gods, om die zonde niet in Zijn Woord te vermelden. Want Gods volk kan in zulke wegen komen, dat zij ze uit vijandschap zouden doen.
359. Als Paulus, met zoveel licht, het met Demas nog mis gehad heeft, wat zullen wij dan? *"En Demas heeft de tegenwoordige wereld weer lief gekregen"*.
360. Wie zou Bileam niet voor een goede predikant gehouden hebben? Het was een knecht, maar hij is nooit een kind geworden.
361. Zijn ezel wist er meer van dan hij. De ezel zag meer; die zag de engel. Hij voelde de klappen. En hij deed meer, want hij kromde zich, en lag op de aarde, dus lager dan Bileam. Maar de ezel blijft ezel, en Bileam een instrument, dat tijdelijk dienst doet, en dan weggeworpen wordt.
362. Nood leert niet bidden en ook niet vloeken. Vloeken hoeft niemand te leren. Er voor bewaard blijven, is een zegen. En bidden wordt door Gods Geest geleerd.
363. In alle smartelijke arbeid is overschot, dat nooit opgemaakt kan worden; een onverderfelijke kroon.
364. Als Elia denkt, dat er geen werk meer voor hem is, kan God hem weer nieuw werk geven.
365. Elia voelt zich alleen, en denkt dat hij nog alleen over is. De Heere opent zijn ogen, en ziet: *er zijn er nog zeventuizend*.
366. Als het huis vol is, dan is de hemel vol, en de hel vol.
367. Hoe vermoeider de Kerk sterft, hoe zaliger zij rust. *Daar rusten de vermoeiden van kracht*.

368. Zalig begin, om dan te beginnen om doorstraald te worden uit God met God, voor eeuwig in God.
369. Nog eenmaal! Om dan door God beademd te worden, uit Hem te ademen, voor eeuwig Hem in te ademen, dan is voor goed en voor eeuwig verdwenen onze stinkende bedorven adem.
370. Kom Volk, nog even moed geschept in alle ontmoediging. Eens zult gij uw wens hebben, het einde en de verwachting, en dat is groot. Maar dan zal ook een Drie-enig God Zijn zin hebben, en dat zal uw zaligheid zijn. Goddelijke blijheid.
371. De biddagen en de dankdagen zijn eenmaal uit nood geboren. En als men dan ziet dat de vreemdelingen het kerkgebouw vervullen, is dat goed. Maar de bid- en dankdagen zijn allereerst voor de gemeente.
372. In de oorlog kon al het werk stil liggen. In een tijd van gewapende vrede kan dat nog geen halve dag.
373. Wij leven in een tijd van schaars Hemelbrood, in een land van overvloed van tijdelijk brood.
374. Een hoofd met Schriftkennis is wel goed, indien het maar goed gebruikt wordt. Wijsheid is goed, maar met een erfdeel.
375. Godskennis en zelfkennis blazen de mens leeg; dan kan de olie lopen.
376. Men leert vandaag, 16 jaar oud, al bidden in het openbaar. Ik denk, dat men denkt: "jong geleerd, oud gedaan". Dit alles zonder bekeerd te zijn.
377. Er is een groot onderscheid tussen vrijpostigheid en vrijmoedigheid. Ik vrees dat er veel van zulke bidders zullen sterven, zonder ooit een gebed gedaan te hebben.
378. Een christelijke zang komt geheel uit de keel, en dat is een geopend graf; voor de ontdekte Kerk is deze zang minder dan zwijnendraf.
379. Het blijft de duivel hetzelfde, waar hij die arme blinde mens druk mee houdt.
380. God kan geen onrecht doen, en wij kunnen zonder wedergeboorte niet goed doen.
381. Boaz ligt nooit bij de grote kafhoop, maar bij het kleine korenhoopje. Wat in zichzelf kaf is, dat zal koren Gods zijn.
382. Er is met koren veel gebeurd, eer dat het broodkoren is. Dit ziende op Christus, en Zijn Kerk.
383. Raven en gieren hebben liever lijken dan broodkoren. Van broodkoren houdt de duif.
384. Ook van deze dingen leren en schrijven *wordt men zo moede*, dat er soms niets anders is *dan vermoedheid des vleses*.

385. Een onmondig kind de erfenis in handen geven, is net zo dwaas als een kind met vuur laten spelen.
386. Als Christus op de wolken des hemels komt, brengt Hij Zijn bekendheid mee.
387. De uitverkoren engelen bewijzen meer goede diensten aan de strijdende Kerk, dan zij wel weten. Daardoor wordt de Kerk ook bewaard voor engelenvergoding.
388. Als men preken moet, en geen tekst heeft, dan kan er op het noodgeschrei nog een gegeven worden.
389. De preekstoel kan wel eens een geneesstoel zijn, ook wel eens een strijdstoel; hetwelk toch beter is dan een steekstoel.
390. Een mens, hoe oud in jaren, weet net zoveel als een kind van 24 uur oud. *Wij zijn van gisteren en weten niets.*
391. In wezen was Christus Adam voor, in orde komt Hij na Adam, daardoor is Hij de *Tweede Adam*.
392. De kastijding is een teken van het kindschap.
393. De beproevingen Gods gaan over het werk Gods. *De oven voor het goud, en de smeltkroes voor het zilver.*
394. De hoogste trap van het geloof is verzekering, en de hoogste trap van de verzekering is een evangelisch vertrouwen.
395. De twee beste vrienden zijn ziel en lichaam.
396. Toen Job van boze zweren stonk, blonk hij uit in genade van lijdzaamheid.
397. Het is een zeldzame bediening, om in de oven te kunnen geloven, er als goud uit te komen. En dat mocht Job ondervinden: *"Als goud zal ik uitkomen"*.
398. Ik zag laatst, op een plaats, naast elkander een kerkhof van lichamelijke doden en een kerkhof van geestelijke doden, namelijk een bioscoop.
399. Het onderscheid tussen de Bijbelheiligen en de oud-vaders is dat de gebreken van de Bijbelheiligen in de Bijbel beschreven staan en de gebreken van de oud-vaders liggen in het graf.
400. De Heilige Geest, Die de schrijvers van het Oude en Nieuwe Testament gedreven heeft, moet ook ons drijven om het geschrevene te verstaan.
401. Er is groot onderscheid, bij de uitspraken Gods te leven of bij de inspraken, maar zij zijn beide onmisbaar.

402. Het ware emeritaatschap van Gods knechten is, de ziel in de hemel, het lichaam in het graf. En dan valt het alles, en nog eens alles mee.
403. Men moet aan het Avondmaal zijn dood meebrengen, dan kan men door Christus' dood het leven ontvangen.
404. De huwelijksvoorwaarden van Adam en Eva waren liefde.
405. Als Jakob zijn vader bedriegt, dan wordt Jakob door een Laban bedrogen.
406. Christus tot zijn eigendom te willen hebben, en Hem niet te kunnen krijgen, is een bewijs dat men niet rijp is voor Christus.
407. Er is geen huwelijk, dat zo goedgekeurd werd als het huwelijk van Christus en Zijn bruid.
408. Door wedergeboorte is men een onbewust Kind, door afsnijding en inlijving een bewust Kind. Dan is de weg open, om door de Vader aangenomen te worden als Zijn Kind.
409. Wij moeten de Waarheid niet onder de knie hebben. Maar de Waarheid moet ons op de knieën des harten brengen.
410. Zacharias en Elizabeth waren beiden bevrucht, zonder vrucht; waren beiden met hun onvruchtbaarheid vruchtbaar geweest.
411. De eerste martelaars van Christus, om Christus in het Nieuwe Testament, waren de kinderen te Bethlehem, die Herodes omgebracht heeft.
412. Die op aarde te klein geweest zullen zijn om te praten, zullen in de hemel niet te klein zijn om te zingen.
413. Het bloed van Christus verheerlijkt de deugden Gods, en neemt de ondeugden van de Kerk weg.
414. Na de rechtvaardigmaking zondaar blijven is groter, dan vóór de rechtvaardigmaking zondaar worden.
415. Op het spaarbankboekje van de Kerk staat het bezit van een Drie-enig Verbonds-God; en de rente is meest met kennisneming, zonder gemeenschap Gods.
416. De Kerk kon rijker leven, als zij maar armer was.
417. Als een verlorene in Christus behouden wordt, is dat groot. Maar om als een verlorene in Christus te wandelen, is groter.
418. Als de Kerk moe is van zichzelf, is zij ook bang dat God haar moe is.
419. Als een predikant meent dat hij klaar is voor de preek, loopt het meestal onklaar op de preekstoel.

420. Die in de zwaarste nood leeft, wordt het eerst geholpen.
421. De discipelen konden Maria Magdalena niet overnemen, maar ondertussen was toch Maria overgenomen, en dat konden zij niet wegnemen.
422. Toen het geen tijd meer was, dat Izak geboren kon worden, toen was het net Gods tijd: 25 jaar erover gedaan om rijp te zijn voor Gods tijd.
423. Als Johannes geboren moet worden, moet Maria weggaan, anders kan Elizabeth niet in nood komen.
424. Met datgene waar de Kerk het bangst van was, is zij altijd het beste geweest.
425. Dat de armste in het Koninkrijk Gods de rijkste is, dat blijft ook een raadsel. Dat de kleinste de grootste is, behoort ook bij het onbegrepene.
426. Een doodzieke is erg, maar ziek en dood is erger.
427. Een goddeloze eerlijkheid, een eerlijke goddeloosheid: *Ik ben maar onbekeerd.*
428. Een Godzalige eerlijkheid, een eerlijke Godzaligheid, is *de oprechtheid der duiven.*
429. De dood kan niet bij het leven komen. Gelukkig, dat het Leven in een dode komt.
430. Die rijke dwaas dacht, dat zijn schuren te klein waren om lang te leven, en toen alles vergroot en klaar was, kwam de dood.
431. Als menigeeen klaar is om te gaan rentenieren, dan is men klaar voor de dood.
432. Men kan wel met zijn geld leven, maar niet leven door zijn geld.
433. Met kromme vingers komt de mens op de wereld, bij vertrek van de wereld krijgt die mens lange vingers, en laat alles los.
434. Vijanden kunnen op aarde niet leven met elkaar, maar in het graf liggen zij naast elkaar, en op elkaar.
435. Leven en toch dood zijn is een algemene genade, dood en toch leven is een bijzondere genade.
436. Als God Zijn volk trekt, trekken zij aan de Heere. De Heere wil Zijn volk niet missen. De Kerk is gelukkig als ze Hem niet missen kan.
437. Ik weet niet of de Kerk meer afleren moet, of leren. Of zou het zo kunnen zijn, dat afleren leren is, en leren afleren is.
438. Die de weg weten, hoeven niet te vragen, en die de weg niet weten, zijn vaak te hoogmoedig om te vragen.

439. Het is ook een wetenschap om te leren, dat wij niets weten. Het te willen weten dat wij niets weten, is zelfverloochening.
440. Men kan zich in de belijdenis ver wegwerpen, ja vernederen tot de hel toe, en men raapt zichzelf toch weer op, en er is niets gebeurd.
441. Er zijn mensen die gezond konden zijn, indien zij niet ziek waren van klagen.
442. Zichzelf te beklagen, en zich laten beklagen, is tot een last zijn voor zichzelf en zijn huisgenoten.
443. Er is in de algemene genade nog veel goeds op de wereld, terwijl er door de wereld niets goeds gedaan wordt.
444. Mensen, die zelf meest te kort komen, kunnen altijd zo rekenen, dat een ander overhoudt.
445. Men doet met Gods zegen meer met 50 gulden, dan met de vloek met 150 gulden.
446. Mensen met een klein inkomen, zijn nog blij te maken.
447. De arbeid maakt niemand rijk, maar de zegen des Heeren in de arbeid, *die maakt rijk.*
448. Brood met gunst, is het vetste brood, dat is gunst.
449. In de natuur is honger de beste kok. De Kerk eet het smakelijkste als zij de onwaardigste is.
450. Om met kennisneming uit het Verbond te leven, moet men ook met kennisneming in het Verbond zijn.
451. Het Hoofd des Verbonds is ook de Bedienaar des Verbonds, en ook de Borg des Verbonds, en dat is het gevend verbond: *Gij hebt het Verbond geboden.*
452. Als men in de heiligmaking niet kleiner wordt, minder wordt, vuiler wordt, en de weg naar de hemel niet onmogelijker wordt, dan is het geestelijk Kind niet gezond.
453. Zo lang men nog kleiner kan worden, heeft men de kindermaat nog niet.
454. Die nog vuiler kan worden, is nog niet vuil genoeg om gewassen te worden of om thuisgehaald te worden.
455. De naam van de Kerk is hier zwart-wit, straks wit zonder zwart.
456. Met kennisneming kan men nooit te veel zonde hebben. *Waar de zonde meerder is geworden, daar is de genade overvloediger geweest.*
457. De zonden zijn rood, hels rood. Het bloed van Christus is ook rood, en dat maakt de ziel witter dan sneeuw.

458. De oude Bijbelvertaling aan de worgpaal door de nieuwe Bijbelvertaling.
459. De oude Bijbeloverzetting is door alle worstelingen heengegaan. De nieuwe Bijbel had geen worstelaars, zo wordt hij dan ook zonder worstelingen gemaakt.
460. De Statenvertalers zijn voor de pest als door een Godswonder bewaard, terwijl er meer dan duizend in een week begraven werden.
461. Indien buik of schoot hetzelfde is, waarom dan uit eerbied de vertaling der ouden niet aangehouden.
462. Men leze dan de Nieuwe vertaling met zijn pet op. De oude Bijbel met eerbied en de pet af.
463. Vele ouders maken gebruik van de kinderboeken tot kinderbijbels. Lees de kinderbijbels als kinderboeken en lees de Bijbel op vastgestelde tijden aan tafel. Onze kinderen vervreemden van de oude paden.
464. Men leze het boekje over de Statenvertaling. Vraag de boekhandelaars ernaar.
465. God maakt geen bijzondere mensen, maar houdt met sommigen van Zijn volk wel bijzondere wegen.
466. Ondanks alle veranderingen die er plaatshebben, baart Gods Raad maar door, die onveranderlijk is, en blijft.
467. Soms is de tong van een mens te lang, dan weer te kort; zwijgen waar hij spreken moest en spreken waar hij zwijgen moest.
468. Als het op de preekstoel eens regent, dan druppelt het licht in de gemeente. Een beschamende zegen heeft net zoveel gekost als een vertroostende zegen.
469. De predikantshorloges lopen maar zelden goed. Als dat nog eens mag zijn, dan is het goed.
470. Zichzelf vergeten, de tijd vergeten en van niets meer dan van een gekruiste Christus weten, is een gelukkig weten, en een gelukkig vergeten.
471. Als Gods Woord de grond van ons leven niet is, dan is er geen levensgrond.
472. Als Gods Woord geen Geest en leven is, dan is het een historie zonder leven.
473. Als Gods Woord in de Bijbel is, dan is de Bijbel Gods Woord niet meer. Al de Schrift is van God ingegeven.
474. De oud-vaders boven de Bijbel plaatsen is te hoog, en naast de Bijbel is te laag, maar zij hadden leer en leven in de Bijbel.

475. Dit is bijna een algemene kwaal: als het kind maar gedoopt is, als het kind maar zoet is, en de toespraak maar niet te ernstig, en niet te koud is.
476. Het echte dopen is ons kind aan Christus vermaken, tot behoudenis van de rechtvaardige verdoemenis.
477. De inwendige naaktheid. De doop is niet om een doopjurk, ook niet om een zoet kind, en niet om een wedergeboren kind. Maar eerstelijk voor een uitverkoren verloren kind.
478. *Ja* zeggen, is gauw gebeurd, doch in dat kleine woordje *ja* wordt God gerechtvaardigd, en ons kind verdoemd, en wordt beleden dat het alleen door bloed behouden kan worden.
479. Het is een rust zichzelf eens niet te horen, maar naar Christus, of Christus in Zijn Kerk te mogen horen.
480. Het is beter een lastige moeder dan een gestorven moeder, beter een driftige vader dan een dode vader.
481. Een grote weldaad. Een kind dat zijn ouders bezit, bezit bijna alles. Alles, dat is een nieuw hart.
482. Een stiefmoeder. Dit wil zeggen: een stut of pilaar, waardoor het scheefgezakte huis weer recht komt te staan. Zij moeten beminnen, wat zij niet geboord hebben.
483. Een kind dat zijn vader verliest, kan zijn moeder twee handen geven.
484. Te laat bemind! Bij velen gaan de ouders leven, als zij niet meer leven. Toen zij leefden werden ze niet gewaardeerd.
485. Men moet niet alleen bedroefd zijn bij het sterven en begraven, maar inzonderheid als er erfenis te delen is. De beste erfenis is onderlinge liefde.
486. Met zes maten gerst is de Kerk bijna gered, dan kan zij laten zien wat Boaz gegeven heeft, en ook vertellen wat Boaz gezegd heeft. Maar zij komt toch weer alleen als een weduwe thuis, met de belofte van een man.
487. Ruth raapt kaf en koren, maar als zij het uitslaat, blijft het kaf op het veld, en met een schone vrucht gaat zij naar huis.
488. Naomi rustte niet voordat zij Ruth aan de man had, en die man rustte niet voordat Ruth zijn vrouw was. En Ruth rustte niet voordat Boaz haar man was.
489. Boaz wil en zal Ruth niet missen, maar Ruth is bang, dat zij Boaz wel zal moeten missen. Hij heeft meer belang bij haar, dan zij bij Boaz.
490. Aan de natuurlijke geboorte zit de hel vast. Aan de wedergeboorte de hemel.

491. Een sprinkhanen-godsdienst, is een luie godsdienst. De bezitters ervan klimmen niet in een boom, maar springen er in, meteen klaar.
492. Om gerechtvaardigd te worden moet men geen zoon van Adam zijn, maar Adam zelf zijn: ik heb gegeten.
493. Met eerbied lezen, en dat tot stichting, is een gave. Belezen worden is genade.
494. Het komt wel voor, dat een predikant maar niet weet, waar hij beginnen zal, en als het tijd is om te beginnen, gaat het begin vanzelf.
495. Omdat ik niet weet te eindigen, eindig ik maar, zonder een einde gevonden te hebben.
496. Het rampjaar 1953, hetwelk voor vriend Potappel werd: *verlost van alle rampen*.
497. Door bloed was hij schoongespoeld, en aangespoeld in een land van een glazen zee.
498. Wordt Christus door de Kerk begraven, ook vriend Potappel is Kerkelijk begraven.
499. Nooit had hij gedacht, dat hij op zulk een wijze door de dood verlost zou worden van alle dood.
500. Hij is door een verzégeld oordeel ingegaan. Voor hem was dat alles voordeel.
501. Eer hij de dood zag, was hij in het land der levenden zonder dood. Binnen is binnen.
502. Hoewel om der zonde wil de wet der politie er moet zijn, is het in deze tijd schier onmogelijk, om bij de politie te zijn.
503. Indien de overheid Gods Woord niet meer tot een grondwet heeft, dan heeft zij geen wet meer, die een vaste grond heeft. *Wee het land waar de koning een kind is!*
504. Degenen, die Oud- en Nieuwtestamentisch bevindelijk vanwege de kwalen gestorven zijn, worden zonder kwalen door Christus opgewekt.
505. Men zal ver moeten zoeken om een ondankbare hond te vinden. Om een dankbaar mens te vinden, moet men nog verder zoeken.
506. Er is een bezwaardheid met droefheid. Maar er is ook een vijandige bezwaardheid.
507. In vele dingen moet men zeggen: "ik ben altijd te laat wijs". Dat was de ervaring van een oud man.
508. Men maakt van verjaardagen feestdagen. Als men het besepte "al weer een jaar dichter bij de eeuwigheid", dan zouden het rouwdagen zijn.
509. Met een omzwerfende ziel en een stervend lichaam door Nederland, om hier en daar enig ambtswerk te doen.

510. Als de Kerk er eens zin in heeft om te sterven, zou ze haast denken, dat de Heere er ook zin in heeft.
511. Een weldaad is het als de Heere de Kerk thuis halen wil, dat haar ziel zich zet op de wagens van Jozef.
512. De tekens van een bastaard zijn: zichzelf alle dagen voor een zoon houden.
513. Dit kan in de hemel wel: zonder kastijding bij de Heere blijven.
514. Zichzelf afkeuren is een dagelijks werk, maar in Christus door de Vader goedgekeurd worden, is een zeldzaam werk.
515. Als wij meer uitgeven dan dat er in komt, dan volgt ten laatste faillissement.
516. Als de Kerk de schuldbrief ontvangt, is er ook licht een doodsbrief bij. Jesaja 38.
517. De Kerk krijgt de kwitantie niet in handen, want dat zijn Christus' doorboorde handen, en Christus is in de hemel.
518. Als men bevindelijke zaken voor beschouwing houdt, dan houdt men ook beschouwing voor zaken, en dat is gevaarlijk.
519. De verzegeling des Geestes is met kennisneming de inwoning des Heiligen Geestes.
520. God maakt van Zijn volk levensgeschiedenissen, daardoor krijgt Gods volk bekeringsgeschiedenissen.
521. Mensen zonder geschiedenis, zijn ook zonder *levens*-geschiedenis.
522. Een leven buiten God, 100 jaar lang, is toch geen leven, maar een dood leven.
523. Als men niet te jong is om te sterven, is men ook niet te oud om bekeerd te worden.
524. Men doet aan zijn geboorte niets, ook aan zijn wedergeboorte niet.
525. God vrezen, en Hem niet vrezen is een tweemens.
526. De dood maakt voor God volk een einde aan het afsterven en sterven.
527. Als de dood voor ons niet verslonden is, dan worden wij verslonden door de dood.
528. God alleen kan naar beneden zien, de verlost Kerk kan alleen op God en Christus zien, en nooit meer naar beneden zien.
529. De beste tijd voor de strijdende Kerk is om door het geloof naar boven te mogen zien.
530. De kroon wordt onder het kruis wel gezien op het einde. En het einde zal de eeuwige kroon zijn, zonder einde.

531. Hier is de Kerk meestal van haar plaats, in de hemel ontvangt zij een verworven aangewezen plaats, en dan is zij nooit meer van haar plaats.
532. Alles is hier ten dele, ook preken. Straks zal God Zichzelf geven. Verdwenen is dan het woord *ten dele*.
533. De beste moeder van alle moeders is Jeruzalem, dat boven is, hetwelk ons aller moeder is.
534. Pratende zuigelingen vindt men in de natuur niet, ook in het Koninkrijk Gods niet. Wat zij wel mogen doen; zich vuil maken en wenen. Te vroeg wijs kan te laat wijs zijn.
535. Ik heb gezocht naar het beste sprokkelhout. Het is voor timmeren niets, maar voor die weduwe van Zarfath was het de weg naar alles. Want zij ontmoette daar een profeet.
536. Als men een vriend heeft, moet men er niet alleen wat voor doen, maar ook voor laten.
537. Vrienden krijgen is groot, maar ze houden is groter.
538. Vrienden zijn niet te maken; maar in de ontmoeting elkanders hart te raken, is een plaats bezitten in elkanders hart.
539. Er zijn doorgaans kleine oortjes op de wereld om te luisteren naar wat goeds, en muilezelsoren om te luisteren naar het kwade.
540. Het kwaad door een vergrootglas te zien, is lust hebben om het kwaad te zien.

1960

541. Met heimwee sterven is een genadig sterven. Zo ging vriendin *Visser* de hemel in.
542. 40 jaar heeft zij lopen sterven, eer dat zij rijp was om te sterven; 40 jaar lag haar doodsgoed klaar, eer dat zij klaar was voor de dood.
543. Zij was de laatste dagen dood voor de wereld, en de wereld dood voor haar.
544. De meerdere Boaz had haar van eeuwigheid gezien, zonder geloof. En zij heeft Hem in de tijd gezien door het geloof.
545. In haar leven heeft zij de 6 maten koren gehad. Nu heeft zij het getal zeven volmaakt.
546. Met alle Godsontmoetingen kon zij God niet ontmoeten.
547. Toen de tijd daar was, ontmoette zij God in de doorboorde handen en voeten van Christus.

548. Zij was dood voor haar man. Eer zij de dood inging, was de meerdere Boaz haar enige Man.
549. Vriend *Visser* is zijn vrouw kwijt, maar de verlostte Kerk is er weer één meer rijk.
550. Haar doodsgoed was wit haar klederen in de hemel zijn ook wit.
551. En haar man mocht niet bedroefd zijn, want de Bruiloft is daar.
552. Mijn getuigen zijn in de hemel. Dat getuigenis des Geestes vervulde de laatste dagen haar hart onder de hemel.
553. De Vader wist van haar verkiezing, de Zoon van haar koping en betaling, en de Heilige Geest wist van de toepassing.
554. Zij heeft de reis gemaakt met veel droefheid, naar het bovenland zonder droefheid. Zeer vermoeid is zij gestorven en is alle vermoeidheid afgestorven.
555. Kinderen, beweent vrij zulk een moeder, die zoveel over u geweest heeft.
556. Zucht over zulk een verlies van zulk een moeder, die zoveel voor u gezocht heeft.
557. Huilt, kinderen, over zulke borsten, die gij gezogen hebt.
558. Nog eenmaal zult gij haar terugzien, en ook zij zal u nog eenmaal terugzien. In een eeuwig wel of eeuwig wee.
559. Alle vrienden en vriendinnen roepen mij toe: *zij is er door maar wij staan er vóór!*
560. Zo groeit de verlostte Kerk, en de strijdende Kerk wordt steeds minder.
561. Totdat de dag komt, dat Hij komt, Die te komen staat. Als de wereld vergaat, en Hij een einde zal maken aan alles wat eindig is.
562. Waren haar getuigen in de hemel, nu getuigt zij zelf in de hemel, van het lied van Mozes en van het Lam.
563. Zij was de laatste maal nog aan het Avondmaal. Toen zeide zij: "Dit is de laatste keer". En nu is zij aan het Bruiloftsmaal.
564. Haar uitzien is geëindigd in inzien, en wij mogen haar nazien.
565. God heeft Zijn Kind, het Kind haar God.
566. De Bruidegom bezit Zijn bruid, door bloed gekocht. De Geest en de Bruid zeggen: "*Kom*".
567. Ik heb al meer moeten eindigen met sprokkelen, maar ik merk dat er langer sprokkelhout zal wezen, en meer sprokkelhout is, dan dat ik op kan lezen.

Toch is het waar.

568. Geld is voor elk mens gevaarlijk, maar het meest voor predikanten.

Het is een wonderlijke zaak.

569. Een kemel kan niet door het oog van een naald, en God trekt er Job met drieduizend door.

570. Als het aan de duivel lag, werd er nooit iemand bekeerd en als het aan de mens lag ook niet. Maar het is het soevereine welbehagen Gods, dat er mensen bekeerd worden.

571. Een mens doet door genade de grootste tegenvallers met zichzelf op. Dat zou niet behoeven, als hij in zijn blindheid maar niet zoveel van zichzelf verwacht had.

Dit is ook vreemd.

572. Men kan geen ouderling vinden, en toch springen ze om de deur heen.

573. Men denkt, als men het zelf goed naar zijn zin heeft, dat God het ook goed naar Zijn zin heeft. *Maar Gods offers zijn een gans verbroken en verslagen geest.* Alleen dan heeft God het naar Zijn zin, want dat is de vrucht van Zijn werk.

574. Om in de hel te komen moet men het Evangelie verwerpen. Want zovelen Hem aangenomen hebben, heeft Hij macht gegeven, kinderen Gods te worden.

575. Ook de goedertierenheid moet veracht worden om onbekeerd te blijven. Want door opmerkzaamheid des harten zou de goedertierenheid de mens leiden tot bekering.

576. Onbegrijpelijk is, dat een waar Godsgemis bitter en toch zoet is.

Dit is niet te verstaan.

577. Dat *in een verloren gaan door recht* meer zaligheid ligt dan in een behouden worden zonder recht.

578. Als de ere Gods onze zaligheid wordt, dan word onze zaligheid de ere Gods.

579. Wij weten dat God grote zondaars, leeuwen, kan temmen. Maar als het gebeurt, heeft men geloof nodig om te geloven dat het waar is. Zo ging het ook Saulus.

580. Jona moest als profeet leren dat er bij God geen Wezensverandering, maar wel werksverandering is. *De rechterhand des Allerhoogsten verandert.*

581. De gemeenten moesten van het beroepingswerk geen grabbelwerk maken. Het beste is eerst roepen, afwachten, en dan beroepen.

582. Cornelius wist hoe hij aan Petrus kwam, Petrus wist hoe hij te Cesaréa gekomen was. *"Zonder tegenspreken gekomen"*.

Dit is ook een wonderlijke waarheid.

583. Alle bloed dat op aarde vergoten wordt, ontbindt, bederft, en er schiet niets van over dan een doodslucht. Het bloed van Christus, vóór meer dan 1900 jaar gestort, is nog vers, blijft vers, stolt niet en bederft niet en houdt Zijn reinigende kracht.

584. De Zone Gods is naar Zijn mensheid de enige mens, zonder oude mens; en dat is de vernieling en de uitroeiing van de oude mens.

585. Lege vaten en volle vaten, het zijn beide vaten. Bij lege vaten moet men omkomen, zullen zij ooit vol komen. Ontdekkende genade heeft net zoveel gekost als vertroostende genade.

586. Die vrouw wist met de schuld geen raad, maar ook met de uitkomst niet. Het is een zeldzaam iets om met de uitkomst in nood te verkeren, Psalm 116 : 7.

Zondeloon.

587. Een nijdig mens straft zichzelf het eerst en het meest met verrotting der beenderen.

Twist met zijn maker.

588. De naaste nijd van alle nijd is, nijdig te zijn op een slaand God.

Men weet altijd beter.

589. Er is in de wereld geen mens, wiens doen zó afgekeurd wordt als het doen Gods.

Om te bewonderen.

590. Voor pochers en slapers heeft Christus de zaligheid verworven.

Weergaloze liefde.

591. Voor hen die Hem tegenstonden om te betalen, heeft Hij nochtans alle schuld betaald.

Ziek.

592. Voor een ernstige zieke zijn de bezwaren van de nacht ook een ziekte.

Verloren tijd.

593. Predikanten, die 's morgens hun tijd tot lezen en herlezen verslapen, verslapen hun beste tijd.

Volharding.

594. Predikanten, wier harten een zeef zijn, moeten des te meer onderzoeken, omdat er van de 100 procent wel 99 procent doorvalt.

Met Gods woord genoeg.

595. Het zwaarste onderzoek en het profijtelijkste onderzoek is alleen de Bijbel, zonder meer.

Dubbele macht.

596. Als Apollos machtig is in de Schriften, dan zijn ook de Schriften machtig in Apollos.

Tweeërlei meenemen.

597. Zij nemen het Kindeke mee naar het Oosten. Maar het Kindeke neemt hen mee naar het kruis.

De Vrucht.

598. Zij keerden weder naar hun land om vreemdelingen te worden in hun land.

De beste Vriend.

599. Christus is een Vriend van middernacht.

Bloedstorting.

600. Israël kon zonder bloed niet uit Egypteland. De Kerk kan zonder bloed niet naar het hemelland.

Familie.

601. Christus is voor Zijn Kerk het familie-Lam; Het Lam voor de geestelijke familie.

En dat op zo'n hoge leeftijd.

602. Anna de profetes ontving Christus als zondares, en werd een lerares van allen, die God niet ontmoeten konden buiten het Kindeke.

Haar voeten als der hinden.

603. 84 jaar oud en haar jeugd vernieuwd als eens arends jeugd. De ware wijsheid.

604. De wijzen uit het Oosten waren wijs, omdat zij aan de ster niet genoeg hadden.

Afgedwaald.

605. Te Jeruzalem vonden zij dwalende sterren, totdat de Ster voor dwalenden weer vóórging.

Een dubbel gezicht.

606. Zij hebben het Kindeke in de ster gezien, totdat zij in de ster het Kindeke zagen.

Liefde en wederliefde.

607. Doordat het Kindeke Zich in hen gaf, gaven zij alles aan het Kindeke.

Opstanding.

608. Slapen doet men in de tijd. Ontslapen zonder tijd, tot het einde van de tijd.

Dode dingen.

609. Bergen en heuvelen zijn wel geschapen dingen, maar zij antwoorden elkander nooit

Zoeken.

610. Die naar geloof zoekt, vindt ongeloof. Die naar Jezus zoekt, vindt zijn schuld. Die God zoekt, erkent en mijnt zijn schuld.

Alles geleend.

611. Eén geleende beestenstal van de beesten en een geleende beestenkribbe van beesten is voor Christus de weg om Zijn volk naar Gods beeld te vernieuwen.

612. De wereld begint leeg te worden van Gods volk, en het Volk dat er nu is, loopt meest leeg van God over de wereld.

Zal ik dáár bij zijn?

613. Er is geen grote Kerk op aarde, maar in de hemel is een schare die niemand tellen kan.

Volk Israël.

614. En één kleine Kerk op aarde: Eén uit een stad en twee uit een geslacht.

1 Koningen 17.

615. Toen het kind van de weduwe van Zarfath stierf, toen kwam het wonder Gods in nood, er was voor drie personen meel.

Gelukkige weduwe.

616. De weduwe was verheugder met het Woord Gods dan met de levendmaking van haar kind; de rechte blijdschap.

Dorheid.

617. Als de Kerk niets verliest, dan wint zij ook niets.

De vraag te ontwijken.

618. Het woord: "Gaat nogal", is een onbijbels woord, en daarom een dood woord. Het is voor of tegen.

Van tweeën een.

619. Er is geen middenstaat, het is een doodstaat of levenstaat.

Er is veel te leren.

620. Een wisselende staat, is nog geen verlostte staat, nog minder een opgeloste staat en nog minder een verheerlijkte staat.

Een geheim.

621. Met een opgeloste staat, als een verloren mens te leven, is een gezond leven in de heiligmaking.

Tegenvallen en meevallen.

622. Hemelzoekers lopen de hemel mis en ware Godzoekers lopen de hel mis.

Het beste voor het laatste bewaard.

623. De dood is de laatste vijand. Maar hij doet het beste werk en verlost de strijdende Kerk.

Arm gezin.

624. Als er in een gezin één bekeerd is en die sterft, dan sterft ook het gebed in zulk een gezin.

Mocht dit vervuld worden.

625. Het is een groot voorrecht als God van Zijn knechten vishaken maakt om de hoorders uit de dode zee op te halen

Strijd.

626. Wat in de hemel vanzelf gaat, is hier meest een onmogelijkheid: Om alleen aan God genoeg te hebben.

Dit doet pijn.

627. Hoe meer verstand men heeft, hoe meer er vernietigd moet worden, om als een verstandeloos mens zalig te worden.

Werk van Christus.

628. Bartimeüs was gezegend met een gezegende blindheid.

Kindermaat.

629. Toen die Kanánese vrouw onder tafel kon, kwam ze als een Kind aan tafel.

Dat spijt de duivel.

630. Toen Petrus naar buiten ging en bitterlijk weende, was het gevaar voor wanhoop geweken.

Zoete vrucht.

631. De vrucht van een omkerende Jezus was, dat ook Petrus omgekeerd werd.

Van de Libanon af.

632. Hij had zo laag niet behoeven te vallen, als hij met zichzelf niet zo hoog gestaan had.

Gekroond.

633. Als de kroon driemaal omgekeerd wordt, staat hij precies op het hoofd van Davids grote Zoon.

Smartelijke liefde

634. Wat is stervende Liefde? Christus onder uw schuld te zien sterven.

Die lieve Thomas.

635. Thomas ongeneeslijk ziek.

Thomas in het onderzoek.

Thomas volkomen genezen.

"Mijn Heere en Mijn God."

Ook waar.

636. De poorten van het nieuwe Jeruzalem staan dag en nacht open. De natuurlijke mens wil naar binnen, en de ontdekte Kerk durft niet naar binnen.

Totdat het huis vol is.

637. De hemel komt alleen vol, doordat hij vol gehaald wordt, Johannes 14.

Gewilligheid

638. Als Jozef zijn wagens zendt, dan komt Israël wel mee.

639. David had moed op de hemel toen er slagen vielen uit de hemel. Ik zal tot hem gaan, maar hij zal tot mij niet wederkeren.

Vaderliefde.

640. David wilde wel voor Absalom sterven, maar Absalom niet voor David.

Ontdekking.

641. Als Christus getuigt: één uit u zal Mij verraden, dan zijn er 12 Judassen; elf hebben het ingeleefd, maar de twaalfde heeft het uitgeleefd; en dat eindigt aan de strop.

Dat geldt een ieder.

642. Hoogmoed zit diep en hoog. Zij is de grond van de val.

Godsdienstige vermetelheid.

643. Hoe ver is men weg, als men kerkorgelmuziek bij hemelse muziek gaat vergelijken. Laat het begeleiding zijn en geen hemelwijding.

Dubbele weldaad.

644. Het is een grote weldaad, als de Kerk werk voor Jezus heeft, maar nog groter, als Jezus werk voor de Kerk heeft.

645. Niemand kan Jezus zien, of Hij moet zich door het geloof laten zien.

En toch niet te veel.

646. Het lijkt wel of het woord gierigheid te veel in de Bijbel staat. Het is hoogst zelden, dat men een mens hoort klagen over zijn gierigheid, de meesten noemen gierigheid zuinigheid.

Meevaller.

647. Jozef kon de geboorte van Jezus niet tegenhouden. Door ontdekking werd hij er zelf door behouden.

Naastenliefde.

648. Het makkelijkst wast men elkanders voeten, als die van je zelf het vuilste zijn

Borgtochtelijke liefde.

649. De lieve Borg had schone voeten en waste de zwartste voeten.

Wie zal het mogen zijn?

650. Om elkanders voeten te wassen, moet men op zijn knieën liggen. Die wast is dan de kleinste, en die is het meeste in het Koninkrijk Gods.

Blijvende.

651. Deze les moet niet alleen geleerd worden, maar ook weer over geleerd worden. Hebt gij nog uw verhard hart? De Kerk leert niet alleen dat ze hardleers is, maar dat ze nooit leert. Zo blijft ze in haarzelf onbekeerd en ongeleerd.

Ook een wonder.

652. De Kerk kan haar examen maar niet halen. Dan maar zakken. Zo komen ze vlot door het examen heen. Zo worden het allemaal nullen, en die wil God in Christus vervullen.

653. Als Paulus zegt: "Mij, de minste der heiligen", dan is hij tóch een heilige. En als hij zegt: de grootste der zondaren, dan openbaart hij dat hij een heilige is.

Verschrikkelijk.

654. Om in de hel te kunnen komen, moet men Christus verwerpen.

Vreselijk.

655. Om onbekeerd te blijven, moet men over de goedertierenheid des Heeren heenstappen.

Laten staan.

656. Er staan ook teksten in de Bijbel, waar het genoeg van is dat ze er staan. Buiten een bijzondere openbaring behoeft er niet uit gepreikt te worden.

Onrust.

657. In het donker stil zitten is meest een moeilijk zitten.

Uit liefde.

658. Het nut van de kastijding is, de kastijding waardig te zijn.

Hoe komt ze los?

659. De meesten van de bekommerde Kerk zitten vast in een evangelisch werkverbond.

Blinde vijandschap.

660. Meewerken aan de vervulling der belofte is van achter gezien tegenwerken.

Kerkelijk.

661. Als God Zijn woord in de Kerk kwijt is, dan moet ook de Kerk dat woord weer kwijt.

Dan ligt ze vast.

662. De beloften zijn niet in de Kerk *ja en amen*, maar in Christus Jezus.

Wasdom.

663. Als de Bethels geleerd zijn, kunnen de Pniëls volgen.

664. Zielsziekten openbaren zich ook veel in boekenziekten. De zwaarste zijn dan ook de beste.

Godsdaad.

665. Het aandoen van de nieuwe mens, is de dood voor de oude mens.

Een blijvende les.

666. Predikant worden gaat door de hel. Predikant blijven gaat door duizend hellen heen.

Noodzakelijk

667. De verversing der ambten is de onderhouding in de ambten, en dat vloeit uit de ambten van Christus.

Ook onderscheid.

668. Verdrinken in ons gemoed is gevaarlijk, in God verdrinken is zielzaligend

Dit is er veel.

669. Met onmogelijke dingen werkzaam zijn vermoeit ziel en lichaam.

Men is er zelf bij.

670. Het lichaam werkt aan de bekering niet mee, maar ze wordt in het lichaam uitgewerkt.

Dan gaat het weer.

671. De zielsverkwikkingen ondersteunen het lichaam.

Van achteren bezien.

672. De Kerk in verdrukking leeft meer van verborgen ondersteuning dan zij zelf weet.

Op tijd.

673. Het geloof om te omhelzen wordt niet eerder opgewekt dan wanneer men door Christus omhelsd wordt.

674. De schenking gaat vóór de aanneming. De Kerk moet haar geloof niet omhelzen. En zonder geloof kan ze niet omhelzen.

Onderscheid.

675. Een strijd óm het geloof, of een strijd door het geloof

Getuigenis des Geestes.

676. De apostel zegt niet: *ik weet dat ik geloof heb*. Wel zegt hij: *ik weet in Wien ik geloofd heb*.

Bijbels.

677. Goede werken moet men bezitten als niet bezittende.

Dit is Rooms.

678. Men kan wel goede werken hebben buiten Christus. Maar Christus door geloof bezitten zonder goede werken, dat kan niet; dat is Rooms-Katholiek.

Dat is gelukkig niet waar.

679. Men zegt wel eens: De Heere voedt Zijn Kerk met honger en dorst.

Dan redt men zichzelf.

680. Men moet van zijn dorst geen water maken, noch van zijn honger brood.

Eeuwig wonder.

681. Het Brood des levens hongert naar eters, de Fontein des levenden waters dorst naar drinkers.

Beide zijn onmisbaar.

682. Ontkleden is Mozes' werk. Bekleden is Christus' werk.

Schaamte.

683. Naakt worden valt tegen en dan werkt de ziel tegen. Naakt zijn is uitgewerkt zijn. Hier kunnen de snoeren in liefelijke plaatsen vallen.

Het gehemelte zoekt.

684. In de vrucht van het ware leven mag de ziel wel eens getuigen: "Ik ben des Heeren".

Een brief van Christus.

685. In de omhelzing van de Persoon mag zij wel eens schrijven: "*Ik ben des Heeren.*"

Bekleed.

686. Het kleet der gerechtigheid is de bedekking der naaktheid. De mantel des heils is tot geestelijk sieraad.

Ellendig.

687. Bekeerd te moeten worden, en niet bekeerd te kunnen worden is een weg, daar geen weg meer is.

Een naar mens

688. Een mens die veel pijn heeft, moet men niet te veel dragen. Want zo'n mens is meestal alles te veel.

Een pijnlijk mens is ook gauw een chagrijnig mens.

Van zijn plaats.

689. De pijn zit altijd op een verkeerde plaats.

Geschonken.

690. Een levend gezicht op de lijdende Borg, valt het lijden van de Kerk weg. Dit is door lijden geheiligd worden.

Levendmaking

691. Een wekstem doet meer nut dan duizend roepstemmen.

Die zijn nek verhardt.

692. Als de waarschuwingen en de bedreigingen niet helpen, volgen de slagen.

Gelukkig en ongelukkig.

693. Een mens is gelukkig, als hij naar het lichaam niets te klagen heeft, maar zeer ongelukkig, als hij naar zijn ziel niets te klagen en te vragen heeft.

Zouteloos.

694. Biddeloos is machteloos. Werkeloos is goddeloos. Harteloos is liefdeloos.

Liefde.

695. Liefde schreeuwt om liefde. De ware liefde wenst verteerd te worden door de liefde van Christus.

De inwendige mens.

696. Het vermaak van de vreze Gods is kinderlijke vreze.

Er is geen andere weg.

697. De weg naar Jezus is versperd met voetangels en klemmen.

Bloed.

698. De weg naar bloed loopt door de meest bemodderde wegen heen.

Dat is gezond.

698. De weg naar het Kruis is voor het vlees een kruis.

Dat is gezond.

699. Als iemand niet meer bekeerd kan worden en niet meer bekeerd hoeft te worden!
Wat valt het voor zulk een mee, dat hij beleven mag dat zijn naam in het boek des levens staat.

Dankeloos.

700. Die man zegt tegen zijn vrouw: "Moeten wij nog danken of hebben wij gedankt?"

Achteloos.

701. Wij zullen een hoofdstuk lezen. De vrouw zegt: "Man, maar wij hebben toch net gelezen".

Begrafenis.

702. Wat is toch een mens, die met zijn rug tegen de lijk-kist zit te slapen.

Een weldaad.

703. Men moet een heel eind zakken om als ouders eens onder de kinderen te zakken.

Vaderlijk.

704. Het is wenselijker een ondeugend kind vermanend te bestraffen, dan te straffen zonder vermaning.

De boom deugt niet.

705. Men kan er geen goed inslaan en geen kwaad uitslaan.

Niet verstandig.

706. Ouders die veel brommen, maken van hun kinderen ook brommers.

Rust.

707. *Verloren, zalig verloren.* Ik moet eindigen, het vat leeg en geen olie. Sprokkelhout weegt men niet, dat scheelt veel.

Omgekeerd.

708. Er zijn dingen in het leven, waar de mens goed mee was, als hij ze vergeten kon. En dingen, die men altijd weer vergeet, wat veel beter was te onthouden.

Wonderlijke lankmoedigheid.

709. Voor de 16e keer uit het ziekenhuis en nog zondeziek.

Ziekenhuis.

710. Er zijn meer plichtzusters dan liefdezusters. Diëtmensen zijn het gevaarlijkst, als alles goed gaat.

Algemeen kwaad.

711. Dit is ook een vrucht van de doodstaat, dat de vruchtgevolgen van de zonde bitterder zijn dan de zonde.

712. Hier houdt men altijd nog over. Daar waar de bitterheid der zonde is, vallen de smartelijkste ziekten nog mee. Wat satan bij de eerste Adam won, verloor hij volmaakt bij de tweede Adam.

Ellendig mens.

713. Een waterzuchtig mens is kort van adem.

Een mens vol van ellende.

714. Een mens die 3 à 4 liter vocht verliest, is vlak bij de laatste adem.

Neêrlands ziekte.

715. Pratende heeft de Kerk nog nooit iets gewonnen, maar wat ze nog had, wèl verloren.

Satans vijand.

716. Men mag van satan best bidden, als men maar op de hemel aan bidt. Maar wee degenen, die God aanbidden en de hel mijnen. Daar kan satan niet tegen.

Door genade.

717. Om satans listen te leren, moet men Christus leren kennen.

Genade zoekt de laagste plaats.

718. De liefde Gods doet de Kerk inleven: *'Wee mij, dat ik een man ben van onreine lippen'*.

Liefdesgeheim.

719. Hoe meer van de liefde gesmaakt wordt, hoe meer kennis er is van het diep inklevend verderf.

720. Het aanklevende wordt in bloed vergeven, het inklevende bij de dood vernietigd.

Doorluchtig wonder.

721. De rechtste en de echtste bedelaar is Christus geweest op aarde. Levende uit de hand des Vaders, door middel van de vrouwen die Hem dienden.

Gestolen.

722. Er was bij Zijn dood niets te verdelen aan Zijn volk. Zij namen Zijn klederen.

Geschonken.

723. Christus' menswording, leven, dood en opstanding, hemelvaart en Pinksteren horen bij de onuitsprekelijke erfenis van de Kerk.

724. Als de Kerk te vuil is om gewassen te worden en zij niet bij het wasvat durft te komen, dan komt het wasvat bij de Kerk.

725. Zich laten afspoelen en schoonspoelen en uitspoelen door Christus' bloed is zich volspoelen met de vrede Gods, die alle verstand te boven gaat.

726. Ach wat zal het zijn: voorsmaken moe, en dan God te smaken zonder moeheid.

727. Die van uitzien ziek is, zal eeuwig gezond zijn van het inzien.

728. Als het onechte er tussen uit zal zijn. En dat kleine stukje echt dan eeuwig binnen zal zijn.

729. Als de olie begint te vloeien, vloeit de prediker weg.

730. Hoe lager de hemel zakt, hoe minder men zich geschikt acht voor de hemel.

731. Omdat de Kerk tot de ere Gods in de hemel is, wil zij er ook wel zijn. Want *de ere Gods* is hun hemel.

732. De Kerk is bang van de hel en van het gezelschap in de hel.

Een slechte vader.

733. Satans rijk is gegrond op nijd en vijandschap.

734. Om te weten of de honger echt is, moet er voeder toegereikt worden. En om te weten of de dorst echt is, moet de Fontein geopend worden.

Predikantenziekte.

735. Door niet te kunnen preken, wordt men zieker dan van preken.

Met God eens.

736. Met God eens niet preken, is zaliger dan met kennis preken.

Arbeid.

737. Preken moeten niet gemaakt, maar geboren worden.

Donker en licht.

738. De beste predikanten dragen de lantaarns meestal op hun rug.

Dit is zichtbaar.

739. Er is een diepe kloof tussen onverstand en verstand.

De dood.

740. Er zijn mooie doden en lelijke doden; maar beiden zijn ze dood.

Dit zal ook wel blijven.

741. Het zal met het lezen van dit boekje net zijn als in de natuur: waar de spin zijn vergif uitzuigt, daar haalt de bij zijn honing uit.

Ontdekkende genade noodzakelijk,

742. Het is een algemeen spreekwoord: te goed om slecht te zijn. Eigenlijk is het zo: te slecht om te beseffen, dat de mens alleen alles is wat slecht is.

Blindheid.

743. Het meeste onverstand openbaart zich, waar de mens meent verstandig te zijn.

Niet van de mens.

744. En weer zijn dit de verstandigste mensen, die schreeuwen: "*Geef mij verstand met Goddelijk licht bestraald*".

Toch een vette plaats.

745. Met smart en liefde in te leven: "De dwaas zegt in zijn hart: daar is geen God". Vertederd en vernederd onder God.

God is Rechter.

746. Een vloek zonder oorzaak komt niet. *Laat hen vloeken, maar zegen Gij*.

Op uw noodgeschrei.

747. God helpt Zijn volk wel dóór, maar nooit buiten de nood om.

Ziel en lichaam.

748. Als de Heere Zijn volk uitkomst geeft, is dat een dubbele uitkomst. Want de ontmoeting Gods is uitkomst.

God geeft een huis.

749. Toen bij een moeder het twaalfde kind geboren werd, was er in hun kleine huis geen plaats meer om het ergens neer te leggen. En dit liet zij de Heere zien. Toen kreeg zij een groot nieuw huis.

Eén vader te veel

750. Het is wel iets vreemds, te kunnen zeggen een Vader in de hemel te hebben naar de ziel, terwijl voor het tijdelijke leven de staat hun vader moet zijn.

751. Hier en daar is nog een wees of weduwe, die het uit des Heeren hand ontvangt. Daar blijven de raven voor vliegen.

Hoogmoed.

753. Werken kan ik niet, en te bedelen schaam ik mij.

Vrucht van de verlating Gods.

754. Alle sociale wetten zijn onder het oordeel geboren. Een geboorte van het Nederlands oordeel

Godsdienstige dwaasheid.

755. Sommige mensen noemen alle verzekeringsgelden raven van Elia. Ons land moet dan wel vol zijn van de Elia's. Maar in heel Kanaän was maar één Elia.

Dat zou een drukte zijn.

756. Was er één land zonder kerkhof, er had zeer zeker een volksverhuizing plaats.

Niemand zalig.

757. De dwalingen der leer zijn niet dóór Christus, maar wel óm Christus. Was Christus er niet, er waren ook geen leerdwalingen.

Om een Drieënig God.

758. Het ging de dichter niet om de hemel, maar om Hem de hemel is.

Die mens is gelukkig...

759. Om een onderwerp te zijn voor genade moet men van eeuwigheid een voorwerp der verkiezing zijn.

Onzinnigheid.

760. Bij de naaste te gaan zoeken, hetgeen bij onszelf niette vinden is, is dwaasheid. Om liefde

te ontvangen moet men eerst liefde geven.

Niet vergeten.

761. Christus brengt de gebreken van Zijn kerk niet op de straten van Askelon.

Nuttig.

762. De Kerk wordt vaak gekastijd met haar eigen gebreken, en dat doet pijn.

Onveranderlijk slecht.

763. Elke dag heeft genoeg aan z'n eigen kwaad. De mens is ook alle dagen kwaad.

Grimmigheid.

764. Liefde bedekt alle gebreken. Maar nijd en een kwade tong vergroten de gebreken.

De vrije wil Gods.

765. God had geen wereld behoeven te scheppen, maar heeft tot openbaring van Zijn luister

hemel en aarde willen scheppen.

God alleen is groot.

766. Om te zeggen wie God is, is niemand in staat dan God alleen.

Alomtegenwoordigheid Gods.

767. Dat God overal is en toch niet te zien is, behoort tot de onmededeelbare eigenschappen

Gods.

768. Door het geleerdste oog is Hij niet te zien; en door het geloof overal in te zien, dat is het

oog des geloofs.

De beste verrekijker.

769. Het geloof kan ver zien, Abram heeft de geboorte van Christus 2000 jaar van tevoren gezien.

Zielearbeid.

770. De Oudtestamentische kerk heeft Christus in Zijn noodzakelijkheid los geschreeuwd van
de Vader.

Uit genade.

771. Om Christus de schuld te laten betalen, moet men ingewonnen worden.

Overgave.

772. Om zich te laten wassen, moet men alleen vuil zijn en het er mee eens zijn, om door bloed
schoongemaakt te worden.

Door liefde.

773. De overgave is de zaligheid des harten.

Menselijk gesproken.

774. Niet te vroeg willen sterven, maar ook niet te laat. Op 's Heerera tijd te willen sterven is
een zoet sterven.

Onmisbaar.

775. Men leeft in de hemel niet van zijn bekering. Maar zonder bekering zal er nooit een hemel
zijn.

Na de overvloed.

776. Men leeft daar ook niet van druppels en kruimels. Maar zonder druppels en kruimels
geen
brood en ook geen Fontein.

Hier onmisbaar.

777. Men hoeft in de hemel niet te geloven. Maar onder de hemel kan het niet minder
dan
met een geschonken geloof.

Alleen te bewonderen.

778. Hoe "klein en groot", allen Christus omhelzen, en door Hem allen omhelsd zullen worden,
dat behoort tot de eeuwigheidswonderen.

Een lastige zieke.

779. Ziek te zijn en niet ziek te willen zijn, is een dubbele ziekte.

Verafgode en verachte.

780. Als de Heere een dokter gebruiken wil tot genezing, dan is het een "hele beste".
Maar
gebruikt de Heere hem niet dan is het maar "een slechte".

Toch genezen.

781. De bloedvloeiende vrouw dokterde net zolang, totdat zij geen dokter meer betalen kon.

Toen werd zij kosteloos en pijnloos door die zoete Heelmeester volkomen genezen.

De zegen des Heeren.

782. Wij zijn meer dan eens door een dokter die de Heere gebruikte tot genezing, behandeld,

toen het met alle genezing aan het eind was.

Opstand.

783. Ziek te moeten blijven en toch gezond te willen zijn, wordt een moedeloze ziekte.

Geen plaats.

784. Mensen die nooit kwaad doen, wens ik niet in mijn vriendenkring.

Ook niet begeerd.

785. En zij die lust hebben in de zondelust, wens ik ook niet. Van die walgelijkheid heb ik zelf

genoeg.

De verkiezing verloochend.

786. Deze tijd is vol werkezels en sprinkhanen en antinomianen.

Een afval in de kerk.

787. Het kaf in de kerk beslist vandaag over de zaken der Kerk.

Dit onderscheid is groot.

788. Een lidmatenboek vol met lidmaten is tijdelijk. Het lidmatenboek der verkiezing is eeuwiglijk.

Wereldgelijkvormigheid.

789. Wij waarschuwen voor de mode der wereld in de kerk, ondertussen zitten we vol met de

mode in de kerk.

Men blijft dezelfde.

790. Oudejaarsavond brengt geen zondesmart; nieuwjaarsmorgen geen nieuw hart.

De laatste rechtszitting.

791. Als men van een zaak beschuldigd wordt waar men rein van is, wachtte men op de drie

Getuigen in de hemel. Dat deed Naboth ook, en hij wacht nog.

Beide onder één dak.

792. Ongeloof moet redeneren, maar geloof kan zwijgen en wachten. Die geloven haasten niet.

Zijn daad zal vreemd zijn.

793. Als uw weg voor uw beste vriend op aarde vreemd wordt, omdat Gods weg vreemd is,

krijgt men een Hemanspad: *"Gij hebt vriend en metgezel verre van mij gedaan"*.

Van één lap gescheurd.

794. Alle mensen hebben een Achabs-natuur, die door mensen niet te overreden is.

Te kort bij.

795. Waarschuwingen en vermaningen worden van een preekstoel makkelijker aangehoord dan van de huiselijke stoel. Dan wordt het te persoonlijk.

Ambtelijk leven.

796. Ambtelijke arbeid is vaak een zenuwslopende arbeid. En bij de ambtelijke strijd komt nog de gemeente-strijd, de huiselijke en de persoonlijke strijd.

Lastdragende dieren.

797. Vandaar dat Gods knechten in de Bijbel vaak bij beladen ezels en dorsende ossen vergeleken worden.

Wat niet, en wel kan.

798. Er is niet te preken tegen mensen die een vooroordeel hebben tegen een predikant. Zo'n mens luistert dan voorwaardelijk en waardiglijk, maar onwaardig luisteren is een Lydia's-gift.

Eén in nood.

799. Luisteraar en leraar behoren beiden werkzaam te zijn, tot opening en toepassing.

Ook een bediening.

800. De ware armoede des geestes in de heiligmaking is een verbondsgift.

De schuld vereffend.

801. In de rechtvaardigmaking leert de Kerk dat Christus om hunnentwil geslacht is. Dat is aanbidding!

Slachtschapen.

802. In de heiligmaking wordt de Kerk om Christus' wil geslacht. Dat is een dagelijkse doding!

Ruimte gemaakt.

803. Voor een echte zondaar is de hemel te schoon, en de aarde vaak te klein. Dan wordt door rechtsomhelzing de Naam des Heeren: Rehobóth. Dat valt dan alles mee.

Graafwerk.

804. Als de Filistijnen de waterputten dichtstoppen, dan krijgen de knechten van Izak werk om ze open te maken.

De Fontein houdt Zijn water.

805. De Fontein is niet dicht te stoppen. Maar de kanalen zitten vaak door de zonden verstopt.

806. En als de waterputten afgenomen worden, dan blijft er wat te doen, totdat ze levend Water gevonden hebben Rehobóth.

God ziet Zijn eigen werk.

807. God zag eerst Abel, krachtens verkiezing en toen zijn offer, dat was de vrucht des Geestes., aan.

808. Ook zag God eerst Kaïn, dat is de persoon krachtens de verwerping, en toen zijn dankoffer, als vrucht van de verwerping.

Verwerping van bloed.,

809. Kaïn stapte over het stuk der ellende heen. Dat is het beeld van deze tijd.

Bloedstorting.

810. Abel ontving als een doodwaardig mens een plaatsbekledend offer.

Geveinsd.

811. Men leeft vandaag wel onder het mom van kerkbroeders, ondertussen wordt er tegen elkander in geleefd.

Geen wortel.

812. Een vreemde wereld. Alles roept: Wij moeten één worden. Ondertussen is het zo ver weg, dat er nauwelijks twee meer samen kunnen gaan.

Mondje dicht.

813. "Het is niet goed dat de mens alleen zij". Dat geldt ook voor een weduwe en weduwnaar en bejaarde wezen.

Niet binnen wat niet wedergeboren is.

814. Men hoeft niet bang te zijn, dat er één huichelaar in de hemel komt. Men moet wel bang zijn, zelf een huichelaar te zijn.

Niemand zal ze rukken uit de hand Mijns Vaders.

815. Als de uitverkorenen te verleiden waren, verleidden zij zichzelf en werden verleid.

Verschrikking en verkwikking.

816. Er moeten zonen "*des donders*" blijven, zowel als zonen "*der vertroosting*".

De eeuwige pijn.

817. Als Rome aan het eind van het verleiden zal zijn, zal zij eeuwig moeten lijden.

Geen klauw zal er achter blijven.

818. Dit is nog een troost, dat God de uitverkorenen als loon op Christus' arbeid uit de wereld verlost.

Profijtelijk.

819. Als een mens er erg in krijgt dat hij mens is, gaat hij beseffen, dat hij de naam van "mens" niet meer waard is.

Niemand is Gode gelijk.

820. Als wij iemand driemaal geholpen hebben is dat veel. God helpt meer dan drieduizend maal.

Weinig protestanten.

821. Als Gods volk ophoudt met protesteren, dan houdt het eigenlijk op, protestant te zijn.

Te vroeg.

822. De Kerk zou gaarne met stervensgenade op zak lopen. Waar blijft dan de bedelzak?

Een geheim.

823. Als de Kerk tot haar smart het zondigen niet laten kan, is ze vlakbij het Vaderhart.

Kort bij.

824. Om goed rijp te zijn voor de hemel, moet men vermoeid zijn van het God vermoeien.

Heiligmaking.

825. Om het lichaam voor de wormen over te hebben, moet men niet meer dan een zondeworm zijn.

Sta hierbij stil!

826. Een mens die honderdduizend gulden verliest, verliest veel. Maar die zijn ziel ongered verliest, verliest net alles.

Gelukkig mens.

827. Tegen het einde van het oude jaar met al zijn schuld, staat Bethlehems kribbe met de Betaler van de schuld.

De tijd vernietigd.

828. Velen zijn met ons het jaar begonnen, die het tijdelijke verwisseld hebben met de gewesten der eeuwigheid. Een begonnen eeuwigheid, een eeuwigheidsbegin tot wel of wee.

829. Simeon staat als een kind, met het Kind van alle kinderen Gods.

830. Het Kind omhelst het kind; en wederom omhelst het kind met armen des geloofs het heilig Kind.

831. Het Kind inspireert door de Heilige Geest het kind Simeon, om het Kind te loven als de gifte Gods.

832. Het Kind met het kind, verslonden in het Kind. De wachttijd geëindigd, de vervulling geschied.

Schrale kost.

833. Het overschot van school en kerkstrijd is meestentijds een dik hoofd en een koud hart.

IJverzucht.

834. De wereld is vol van beter-doen en over-doen, maar niet van onder-doen, en ondertussen wordt er niets ten goede gedaan.

Een gevallen mens.

835. Als een loerende beer, loert de mens altijd naar de meeste eer.

Valstrikken

836. Geveinsde vriendschap is vuiler dan openbare vijandschap.

Dood voor de dood.

837. Het roekeloze leven is een bewijs, dat wij de waarde niet beseffen van het leven.

Niet houdbaar.

838. Ook zijn er veel verbonden waar het genadeverbond niet van afweet.

De mens blijft verantwoordelijk.

839. De kennis zegt: "God moet alles doen". Als God wat gaat doen, wil de mens er alles aan doen.

Tussen wieg en graf.

840. In de staat der rechtheid was de wet de zonde vóór. Nu komt zij in de uitverkorene nà de zonde, tot overtuiging van zonde, door middel van de levendmaking.

Onmisbaar.

841. Het zaligmakend geloof is een weg, waarlangs God Zich aan kan dienen bij de zondaar, en de zondaar door een gelovig gebed zijn noden Boven kwijt kan.

Die arme mens.

842. Sommigen zijn zo overgegeven aan het liegen, dat ze zelf niet meer weten dat zij het doen.

God zorgt voor Zijn eer.

843. Als er in de tempel geen ambtsdragers meer zijn die God verheerlijken, dan zal God verheerlijkt worden door mensen zonder ambt. Zie Simeon en Anna.

Voorsmaakjes.

844. Ook Gods volk leeft meer bij de algemene genade dan bij bijzondere genade, want dat zijn maar tijdjes en ogenblikken.

845. De huishoudsters-wereld is meest een gevaarlijke wereld. Het is trouwen of vechten.

Kinderlijk.

846. Izak mengde zich niet in het tweede huwelijk van Abraham, zijn vader; dat heeft hij aan zijn vader overgelaten.

Iets uit de hemel.

847. Als de Kerk goed gesteld is, dan heeft zij geen wil meer dan de wille Gods, en dat is genoeg.

Bidden met de pet op.

848. Het bidden en het danken voor en na het eten is opvoeding. Doorlopend te bidden zonder te eten of te drinken is vrucht des Geestes.

Gods Woord vernietigd.

849. Een land zonder doodstraf, straft zichzelf met de dood.

Vleselijke barmhartigheid.

850. Algemene liefde laat de moordenaars leven, en zij beroven de nette burgers van het leven.

Gods rechtvaardigheid.

851. Een land dat het kwaad niet straft, wordt door het kwaad van Gods oordelen gestraft.

Satans list.

852. Deze tijd is vol van sport en spel, hetwelk is brandstof voor de hel.

Ongemeten.

853. Het doorluchtigste wonder Gods is de menswording van Christus.

Wie zal zeggen: wat doet Gij?

854. Jakob lieven en Ezau haten is souvereiniteit Gods.

Ons doemvonniss rechtvaardig.

855. Een gewaarschuwd man telt voor twee. Zo was ook Adam vóór de val gewaarschuwd.

Dit is ook een bediening.

856. De beste predikanten zijn zij, die het niet blijven kunnen; die onderhouden moeten worden.

Hartig.

857. Jeruzalems zout is 't beste zout, het is smakelijk maar nooit smakeloos.

Ook een vrucht van het Leven

858. De dragers van een nieuw leven, hebben veel last van een doods leven.

Dief en geen dief.

859. Zachéus had veel geld gestolen, dat is erg. Maar Jezus gestolen is veel erger.

Nooit gedacht.

Zachéus ging uit om Jezus te zien, en wist niet dat Jezus hem wilde zien. Dat viel alles mee.

Van een gezin.

861. Dat slechte volkje, hoeren en tollenaars, lopen op de weg naar de hemel. Zou het ook van ons familie zijn?

De weg verschillend.

862. Ruth wordt veel geprezen en Thamar veracht. Toch ging het beiden om het

Vrouwenzaad.

863. Thamar kon verbrand worden, maar Judas panden niet.

Op en neer

864. Als Elia op zijn best geweest is, wordt hij weer op zijn slechtst en vlucht voor een vrouw.

Onkunde.

865. Petrus meende te veel beleefd te hebben om te kunnen vallen. Daarom viel hij. Hij Die boven allen stond, moest komen onder allen.

866. Een vrouw maakte de eerste schuld. En ook een vrouw kreeg het eerst de kwitantie van de betaalde schuld.

Verrassing.

867. Niet God is de schuld van onze schuld. Adam maakte de schuld. De tweede Adam betaalde zijn schuld.

Daar komt het net op aan.

868. Het gaat ons mensen meest om twee hemels. Het is al een groot wonder dat er één hemel is, en het grootste wonder als die voor mij is.

Uit de aarde aards.

869. De mens houdt de wereld vast, maar de wereld houdt bij de dood niemand vast.

En toch een lief bezit.

870. Kinderen en kleinkinderen zijn een zorgvol bezit, tot de dood

Nog niet vervuld.

871. De beste schat die ouders aan hun kinderen na kunnen laten, is: "Ongedroogde tranen, gebeden en beloften die nog niet vervuld zijn".

Een wonder als het anders is.

872. Eens geboren is te weinig. Eens gedoopt is ook te weinig.

873. Eén dood gestorven is ook te weinig. Dit bed is te kort en dat dek is te smal.

De enge poort.

874. Tweemaal geboren, tweemaal gedoopt, en duizend doden gestorven, is de weg op de weg.

Dit is onthoudenswaardig.

875. Mijn ouderling zegt wel eens: "Met iemand in de wolken is te hoog, met iemand in de kolken is te laag".

Wie maakt hier geen schulden?

876. Gods volk verachten is duivels, het vergoden is vleselijk.

Toen zij zwegen.

877. Jobs vrienden troostten het meest, toen zij geen troost hadden.

Te veel praatstof.

878. Bij zieke mensen veel praten is de zieke nog zieker maken.

Een gerechtvaardigde man.

879. Het ging bij Jobs beproeving niet om persoonsgerechtigheid maar om zaaksgerechtigheid.

En die zijn er veel.

880. Een lasterende tong is een helse tong.

881. Die preken lezen, behoeven niet te vragen om opening, wel om toepassing.

Te hoog met zichzelf.

882. Er zijn er velen die de oudvaders hun vader noemen, welke oudvaders hen nooit kinderen zouden noemen.

Erve der vaderen.

883. De Heidelbergse Catechismus is als een Bijbeltje de Bijbel, maar uit de Bijbel.

Dit is waanwijsheid.

884. Het beter te weten dan Hellenbroek's leerboekje is hoogmoed.

Ook dit wordt beleefd.

885. Na een kastijding is een kind het liefst; vóór de kastijding het lastigst en onder de kastijding meest het vijandigst.

Voor de godsdienst te laag.

886. Een man zei: "Een bekeerd mens is een zeldzaam dier", Psalm 73.

Peilloos.

887. Een mens is slim slecht en slecht slim. Terwijl hij zichzelf veracht, prijst hij zichzelf.

Beide noodzakelijk.

888. Niet alleen Christus' bloed, maar ook Zijn tranen zijn borgtochtenlijk.

Schuld maken.

889. Bij alle ambtelijke schuld die er gemaakt wordt, is de schuld van huisbezoek wel de grootste. Niet gaan is herderloos. Gaat men wel, dan gebeurt het zelden of nooit goed.

Beiden zijn ze geestelijk dood.

890. Er is een groot onderscheid tussen onbekeerde mensen. Aan de één kan je niets kwijt, aan de ander kan je nog een vermaning kwijt.

En dat is van boven.

891. Om hartebezoek te doen moet er een Jeruzalems hart zijn.

Geen vrees.

892. Het zaligmakend geloof in vereniging met het voorwerp des geloofs is zo sterk, dat het de hele wereld vanbinnen en vanbuiten overwint.

Bedelaar.

893. Een arme ziel kerkt niet om de hele preek, naar om één woordje door middel van die preek.

Dit is ook een kwaad.

894. Als men meer van Gods knechten houdt dan van God, dan wordt zo'n leraar ziek of God neemt hem weg. *Eert geen uitlands God.*

Een fontein die niet uitdroogt.

895. In de rechtvaardigmaking blijft het vuilste zitten: "De erfsmet". En die is tot het graf gedoemd.

Men weet niets.

896. Davids begin was donker en zijn einde licht Salomo's begin was licht en zijn einde donker. De één vertrekt met de nachtschuit en de ander gaat met het licht naar het Licht aller lichten.

Droevig.

897. Hoeveel mensen in de kerk, gaan niet uit de kerk, zonder in de kerk geweest te zijn.

Enkel genade.

898. David, kind en knecht des Heeren, had een veelbewogen, zorgvol leven. Wat is daarop gevolgd? Een sterven zonder zorgen. Gaan naar een zorgeloze eeuwigheid. Een eeuwigheid zonder zorgen.

Vrije liefde.

899. Er heeft niemand God bewogen om te verkiezen. Maar de uitverkorenen zullen op God aandringen om zalig te worden.

Zij was rijker dan zij wist.

900. De keuze van Ruth was niet de levendmaking, maar een vrucht van de levendmaking.

Zou het ook voor mij zijn?

901. Christus heeft alle genades verdiend, behalve de verkiezende genade. Die is soeverein.

Iets uit de diepte der eeuwigheid.

902. De uitverkorenen als eerstelingen der schepselen Gods waren in de verkiezing rein; in de Raad des vredes gevallen, om door de borgtocht van Christus gezaligd te worden.

Een onwijze wijze.

903. Agur was een man met Godskennis en zelfkennis. En hij smeekte om ootmoed en waarheid. Hij zag een groot gevaar in rijkdom en armoede.

Iets van God.

904. De verkiezing te eren betekent nog niet God te eren. De verkiezing is wel Goddelijk, maar is God niet.

Verborgeneid.

905. De verkiezing is geen dekkleed voor de onmacht. Maar zij bedekt de uitverkorenen in Gods eeuwige vrijmacht.

Dit is alles kwijt.

906. Niet bekeerd worden gaat ten koste van de ziel.

Zorgzaamheid.

907. Een boompje moet jong gebogen worden, wil het op latere leeftijd niet breken.

Wie komt hier onderuit?

908. Mede tot de grootste schuld behoort de opvoedingsschuld in toegeven, bedrijven en nalatigheid.

Om te bedenken.

909. Als men zijn kinderen geen zuur gezicht geeft, maakt men zich rijp voor een zuur gezicht. Denk aan Eli!

Iets tot niets en niets tot iets.

910. Isaï had zeven koningen. Het koningschap ging echter hun neus voorbij. De achtste was een herdersjongen en daar maakte God een koning van.

Vloek en zegen.

911. De vijanden van de Kerk moeten tot hun oordeel de Kerk aan het zuchten houden, en dat is Verbondsvoordeel voor de Kerk.

Op 's vijands grondgebied.

912. De wereld kan de Kerk niet missen; maar de Kerk ook de wereld niet.

Twee giften.

913. Makkelijk preken is nog niet makkelijk sterven. Wat zou dat een meevallend wonder zijn.

Vrije bedeling.

914. Een kind of een knecht des Heeren kan wel eens benauwd sterven, omdat men er te ruim van geleefd heeft. Een bekrompen leven mag nog wel eens eindigen in een ruim sterven.

Kan niet gemist worden.

915. Zal men aan het einde der wet komen, dan moet men eerst onder de wet komen. Ook Christus kwam eerst onder de wet om haar te gehoorzamen en haar vloek weg te nemen.

Nooit te vatten.

916. Naar Zijn Godheid is Hij de Wetgever. Naar Zijn mensheid komt Hij onder Zijn eigen wet.

Wie had dat ooit gedacht.

917. De slechtste stad heeft het allerbeste voortgebracht. Kan uit Nazareth iets goeds voortkomen? Kom en zie!

918. Bevruchting en zwangerschap is een verborgen leven. Een buikleven. Geboorte is een geopenbaard leven, en dat is Bethlehem.

De rechte weg.

919. Als Christus geboren is, dan is de schuldrekening nog niet betaald. Maar het gaat wel naar de betaling toe. Dat is Goede Vrijdag.

920. De duivel zou liever één uitverkorene in de hel hebben, dan al de verworpingen.

Een verborgenheid.

921. Er worden geen vrienden met God verzoend, maar bewuste vijanden door de dood van Christus.

Arbeid des Geestes.

922. Zo vrij als de belofte uit de hemel valt, zo vrij valt ook de vervulling der belofte.

923. Men kan aan beide niets doen, men is daar een onderwerp om het te laten doen.

Een uitnemende weg.

924. Elke dominee wil het beste preken. Maar om goed van Christus te preken, moet men zelf de slechtste zijn.

Dan blijft er wat te doen.

925. Met onbekwaamheid naar de preekstoel. Doorgeholpen te worden op de preekstoel. En weer met schuld van de preekstoel, dat maakt een gezonde predikant.

926. Men behoeft met zijn preken niemand te beogen. Want we weten toch niet, wie God op het oog heeft.

Niet verzuimen.

927. De onderlinge samenkomsten en catechisaties behoren beide bij de eredienst.

Met vrucht kerken.

928. Om te weten dat Gods hart voor ons geopend is, moet ons hart eerst door God geopend worden (als bij een Lydia).

Dit is ook zo.

929. Alle water is geen drinkwater, zomin als alle tranen flessentranen zijn.

Een grond gelegd.

930. Om gerechtvaardigd te kunnen worden moet de vernederde staat van Christus in ons hart geopenbaard zijn.

Een Gods-wonder.

931. Een van de grootste wonderen is, als er water uiteen keisteen komt.

932. De strijdende Kerk is hier meer dood dan levend, straks is zij levend zonder dood.

933. Door genade wordt men een krijgsgevangene van Christus, om eenmaal Christus te bezitten zonder gevangenis.

Dit is heiligmaking.

934. Jeremia moest als een bekeerde man weer vooraan beginnen: *Heere, bekeer ons, zo zullen wij bekeerd zijn*".

Groot en goed.

935. God kan zonder vermoeidheid een hele wereld dragen. Wij kunnen elkanders lasten nog niet dragen.

Dit moet opgemerkt worden.

936. Hoe schoner iemand wast, des te vuiler water men krijgt. Maar het bloed van Christus wast hoeren en tollenaars, en blijft rein.

Dan komt het uit.

937. Het beste huwelijksfundament is de liefde; hetwelk in de verdrukking geopenbaard wordt.

Die komt wel.

938. Men gaat niet trouwen om verdrukking, maar de verdrukking volgt op het trouwen.

Voor de jeugd.

939. Het is een weldaad als men vruchteloos trouwt. Maar niet natuurlijk, als men vruchteloos blijft.

Vergenoegd met elkander.

940. Een huwelijk zonder kinderen kan goed zijn, nl. als zij elkander bezitten als kinderen.

Geestelijk

941. Hoewel Paulus niet getrouwd was, had hij toch veel kinderen. Niet door wellust geteeld, maar door geestelijke banden; een bewijs, dat hij toch gehuwd was.

942. Adam en Eva zijn de enige mensen, die geen kindertijd gehad hebben: als volwassen mensen geschapen, en uit genade tot kinderen herschapen.

Vruchtbaarheid.

943. Bekeerd en toch onbekeerd; verlost en toch onverlost, geeft een uitzien naar de eeuwige verlossing.

Oud en toch jong.

944. In het Koninkrijk der genade kan men 80 jaar oud zijn en toch een zuigeling wezen.

Waakzaamheid.

945. Iemand die op vijandelijk grondgebied is, moet op alle geritsel acht geven. Men wordt overrompeld, eer men er erg in heeft.

Dit is juist.

946. In Abrahams tijd was alles nog op zijn plaats. Abraham droeg het vuur en het mes, Izak droeg het hout, hetwelk ziet op Christus en op de Kerk.

Toepassing.

947. Om te weten dat God in Christus met ons verzoend is, moet de verzoening toegepast worden.

Het recht omhelsd.

948. Hoewel Christus als Borg van eeuwigheid de schuld vóór geweest is, kan Hij in de tijd niet eerder geschonken worden dan in een schuldenaar.

Liefdeschuld is nooit te groot.

949. Er is een schuld die Christus niet betaald heeft en dat is een liefdeschuld, die voortvloeit uit de betaalde schuld.

Daar kwam zij achter.

950. Esther wist wel dat Ahasvéros een gouden scepter had, maar zij wist niet of hij hem voor háár had.

Gelukkige vergetelheid.

951. Hoewel er geen vergeetachtigheid in God is, vergeet Hij toch de moeite, die de Kerk Hem aangedaan heeft.

Dit is de weg ernaar toe.

952. De Vaderlijke openbaring is nog geen Vaderlijke aanneming.

Van Rooms tot Katholiek.

953. Er is geen zaligmakende kerk op aarde, wel een Kerk die zalig gemaakt wordt.

Dit kan ook niet gemist worden.

954. Christus is niet alleen Koning om Zijn volk te regeren en te beschermen, maar Hij is ook Herder om twee koppige schapen met elkander te verzoenen.

Beide wordt ervaren.

955. Een verdoemelijke onkunde vloeit voort uit onze vleselijke geboorte; en een heilige onkunde (vloeit) uit de wedergeboorte.

956. Het viel de duivel tegen, dat er in de boezem Gods nog een gouden kleinood van genade was; dat was voor hem de dood, voor Adam en Eva en alle uitverkorenen het leven.

957. Het is bewezen dat wij de erfenis niet bewaren kunnen. Daarom wordt ze nu door God bewaard. Het daarmee eens te zijn is een stukje van de erfenis.

958. Het is een razende wereld. Razende zingen in de kerk, hetwelk men ritmisch noemt. Wij noemen het een ergernis.

959. Die Christus niet kennen, als Profeet, moeten aan hun verstand genoeg hebben. Die daar echter genoeg aan heeft, sterft zonder verstand.

960. Er zijn 2 zalige wortels.

De eerste is de wortel der verkiezing, in de diepe diepte van het welbehagen Gods.

De tweede wortel is die der levendmaking. Waarvan Job zegt: *"Nademaal de wortel der zaak in mij gevonden is"*.

Krachtens schepping zijn wij kinderen Gods. Krachtens de val kinderen des duivels. Krachtens verdienste kinderen der hel. En alleen door herschepping weer kinderen Gods.

962. De hoofdman uit het Nieuwe Testament had zijn knecht niet in de ziekte wet, maar in de liefde wet.

963. Martha en Maria konden maar niet begrijpen, waarom Jezus niet kwam, toen Lazarus op sterven lag. Later konden zij Hem nog veel minder begrijpen. Bewonderen is beter dan begrijpen.

964. Als wij net zo geestelijk arm waren als de oud-vaders, zouden wij ook dat licht ontvangen. Doordat zij zo verlicht waren, waren zij zo arm.

965. Als Henoch met God wandelt, dan wandelt God met Henoch.

966. Als God Zelf de ark niet toegedaan had, zou Noach hem wellicht voor een goede buur opengedaan hebben.

967. Wanneer de ark een afschaduwing van Christus is, dan zien de drie verdiepingen op de drie ambten van Christus.

968. Noachs eerste werk was niet lijken opruimen en een huis zetten, maar een altaar bouwen.

969. Cham was blij met de dronkenschap van zijn vader, maar Sem en Jafeth waren bedroefd en bedekten hem.

970. Sommige mensen moeten wat van de Heere hebben om te trouwen. Een huwelijk is vleselijk en niet geestelijk, men moet natuurlijke liefde hebben.

971. Wanneer Hellenbroek goed geleerd wordt, komt er toch een grond in het hart tegen dwalingen.

972. Ik begrijp niet dat de apostelen en de oudvaders zich niet drukker gemaakt hebben met de jeugd. Dat is of een groot verzuim of een vrucht Godes geweest.

973. Men moet de jeugd niet wat gunnen, maar alles gunnen. Dat is een nieuw hart en een Borg voor de schuld.

Vaste grond.

974. Met bevindelijke wetenschap van een gegrond kinschap meest zonder grond leven is de grond van alle grond. Want voor zo iemand kan alleen Christus de grond zijn.

Onderzoek.

975. Mensen die altijd geloven dat zij geloofd hebben, mogen wel eens twijfelen of zij het zaligmakend geloof wel hebben.

Geen kroon.

976. Een christen zonder strijd draagt de naam dat hij leeft en is dood.

Gezond.

977. Dode vis drijft met de stroom mee. Levende vis zwemt tegen de stroom op en wordt vet.

Niet te eten.

978. Vis die niet spartelt is dode vis. En een dode vis is niet meer dan een dode mus. Lukas 5.

979 Het roepingsnet scheurde en er vielen vele gevangen vissen door. Het verkiezingsnet scheurde niet, (Joh. 21). Voor het eerste geldt: "*Velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren*".

980. Het moet een zeer ongelukkig huwelijk zijn, waar vrouw en man geen gebreken hebben.

981. Hoewel het medelijden schraal is in de wereld, is er toch nog meer medelijden met een weduwe dan met een weduwnaar.

982. Als jonge mensen trouwen, menen zij dat zij nog een wereld te veroveren hebben, maar ze zien niet dat ze door de wereld veroverd zijn.

983. Men zegt in Holland wel eens: "Iedere duizend gulden brengt zijn koorts mee". Hoe hoog zou die dan bij sommigen wel niet gestegen zijn?

984. Een schaapherder moet meer van zijn schapen houden dan van zichzelf. Maar ook de schapen meer van de herder dan van zichzelf.

985. Twee zaken kan het schaap niet missen, nl. de herder en de herdershond.

986. Hoewel alle mensen slecht zijn, munten toch sommigen uit in slechtheid.

987. Als de wet bij de zonde komt, dan komt er wanhoop of gebed. Het laatste is wenselijk.

988. Wanneer een student zakt, is dat een nederlaag en tijdsverlies. Als Gods volk zakt, wint het er alles bij.

989. Waarheid en leugen trouwen elkander nooit.

990. Ook dit is een gebrek, als men bij een ander orde wil scheppen en zelf in zijn eigen huis in wanorde leeft.

Voorzichtig.

991. Het is niet goed van vele ouders, dat ze de gebreken van de leraar en kerkenraad bespreken en uitmeten. De kinderen verliezen zo alle achting voor de ambten.

992. Men zal lang moeten zoeken naar ouders, die slechte kinderen hebben; want de liefde dekt alle gebreken.

993. Een leraar die geen leerling is, zal moeilijk met leerlingen kunnen omgaan.

994. Een ouderling die in zichzelf niet meer is dan een onding, zal men ver moeten zoeken. Zo één is meer waard dan een ton goud.
995. Het is blindheid der ziel, met een ongeredde ziel het land te willen redden.
996. Men zegt: Elk huis heeft zijn kruis. Het was te wensen, want dan was er in elk huis een plaats gemaakt voor het kruis van Christus.
997. Wel heeft elk huis zijn wederwaardigheden. Maar kruisen, kastijdingen en beproevingen horen alleen bij de strijdende Kerk.
998. Kort bij de hemel is nog niet in de hemel.
999. Hier zijn twee afgronden. In de één moet men zichzelf rechtvaardig verdoemen, in de andere eeuwig vrije genade roemen.
1000. Iemand die de prediking beluistert en er niets van meeneemt, is gelijk aan een poedel die uit het water zich afschudt en heengaat.
1001. Er wordt wat gebeden zonder gebeden te hebben en gedankt zonder gedankt te hebben.
1002. Het snelste van alle dingen des tijds zijn wel de gedachten des mensen, hetwelk meest vliegende gedachten zijn.
1003. Wat is het gelukkig als wij nog eens echt goede gedachten mogen hebben van God,
van Zijn lieve Zoon en van die dierbare werking des Geestes.
1004. Als men dan eens inleiding krijgt en ook wel weer eens terugleiding. Dat maakt het
oude weer nieuw. En door nieuwe vrucht gaat het oude ook weer leven.
- Algemene genade.
1005. Een van de meest grote weldaden is een gebed voor een zieke, maar ook voor een vermoeid mens. Die slaapt vergeet zichzelf en ligt een ander uit de weg.
1006. De eersteling des Geestes brengt een zuchtend leven met tranen en gebeden. Hier moet
de Kerk door zuchten vluchten. Bij de dood vluchten alle zuchten.
1007. Van alle ziekten is hartverlamming de ergste. Men sterft zonder enige voorbereiding. Kanker is een gevreesde ziekte, maar zij kan nog geheiligd worden tot behoudenis der ziel.
1008. Een dominee zei eens: Het lichaam in de kist, de ziel in de hel en de hemel in de .
krant.
1009. Paulus wist ondanks alle genade niet, wie hem verlossen zou uit het lichaam des
. doods.

Van een arme man!

Wij groeten u allen, en zijn blij dat snipperhout niet gemeten en niet gewogen wordt.

Alles wat ervan overschiet is: *as*.